

Wallace – odrodzeniem demokracji w USA?

Najpoziorniejsze kapitalistyczne państwo świata, Stany Zjednoczone Ameryki Północnej, nie są bynajmniej jednolitą dyktando kapitalistycznym myśleniem i kapitalistycznym imperializmem, czy też, jak chcą niektórzy, wielokapitalistycznym ukraimperializmem. W wyobraźni ludzi ogarniętych upokarzającym kompleksem niższości wobec Amerykanów, a nie mających, mówiąc do przodu, zielonego pojęcia o prawdziwym życiu amerykańskim — są Stany Zjednoczone przybytkiem wszelkiej szczęśliwości, krajem danym od Boga, gdzie każdego oczekuje auto, lodówka i elektryczny odkurzacz. W rzeczywistości — sprawa wiadoma — mało jest krajów o tak silnych kontrastach społecznych, jak związek 48 stanów północno-amerykańskich. Przed ludźmi, zasobnymi w dolary, w istocie wiele ziemskich szczęśliwości otworom — ale tych ludzi jest procentowo bardzo mało, równie mało jak w innych krajach o ustroju kapitalistycznym. A cała reszta narodu pogrążona jest w troskach i niedostatkach i ściera ją nad o jeszcze jedno widmo znane i w Europie — wszakże w Ameryce wyrósł do „amerykańskich” rozmiarów, widmo kryzysu i bezrobocia. Bezrobocie nie wycęsa w USA nigdy; abywało, zębcyjch nim było kilkanascie milionów ludzi. Niedz w Stanach Zjednoczonych jest bardzo wiele i nie myślimy tu o najgorszym o Murzynach. Robotnik drobny urzędnik cierpią w USA dotkliwy niedostatek, tym dotkliwszy, skoro obok panoszą się i przeważa luksus, z którego oni nawet w cząstce nie mogą skorzystać.

Skoro istnieją najostrzejsze różnice społeczne i głęboka, niezłębiona przepaść społeczna pomiędzy masą wyzyskiwaną a cienką warstwą wyzyskiwających — muszą istnieć i osie przeciwieństwa poglądów politycznych i społecznych. I w istocie, jeżeli czynniki kapitalistyczne, trusty i monopole, mają swoje nastawienia, swoje określone plany i dążenia, nie podziela ich naród amerykański jako całość przeciwnie, jest im obcy i najczęściej wrogi. Naród amerykański jest narodem młodym i nie doświadczonym, ze wszystkimi przewilejami ale i brakami młodości, ludzie amerykańscy, wychowywani jednostronnie i niedostatecznie dają się łatwo oszukiwać i opłatywać zawodowym specjalistom od polityki — ale naród amerykański ma gorące umiłowanie wolności i pokoju, jak każdy zresztą naród w swoich klasach pracujących. Muszą się z tym liczyć najbardziej nawet zawiądziali imperialiści i dlatego rozwijała w swej akcji politycznej cały aparat trującej propagandy. A trzeba przyznać że okazali się w niej pierwszymi „mistrzami” prasa, film, radio, nawet korporacje wyznawcze, wszystkie środki oddziaływania na masę opanowane są w Ameryce przez kapital monopolistyczny i służą jego interesom. Kto się im może przeciwstawić? Szalenie odważne jednak, no i — zdrowy instynkt narodu amerykańskiego, czynnik też zresztą ważny i nie do pogardzenia.

Dwie są charakterystyczne właściwości amerykańskiego życia politycznego, które odróżniają USA od krajów europejskich. Po pierwsze: opanowanie całego aparatu rządzącego przez dwa stronnictwa o programie bliźniaczo do siebie podobnym na przemian dochodzące do władzy i różniące się w gruncie rzeczy tylko w polityce personalnej. Po drugie: niski stopień upolitycznienia mas pracujących, które zrzeszone są w dwu centralach zawodowych, wprawdzie silnych ilościowo, ale wryżakających się wpływów politycz-

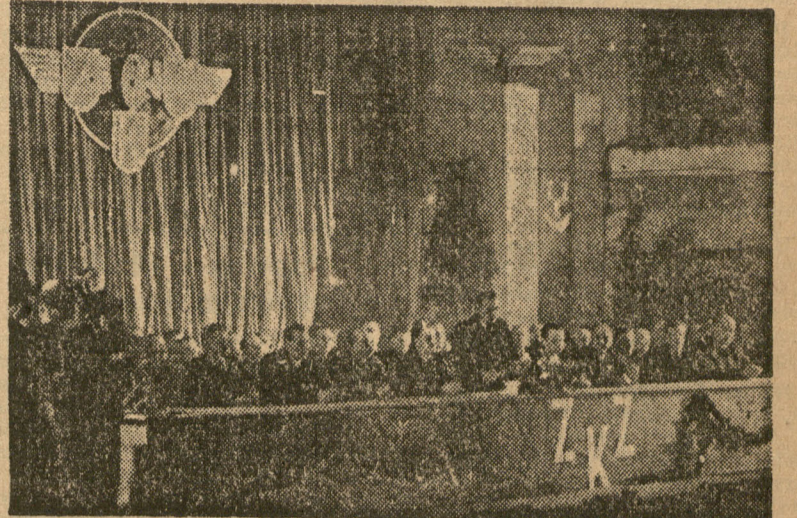
nych. Partie zaś „kapitalistyczne i społecznie zachowawcze, służą całkowicie dolarowi i wykonują dyrektywy arcykapłanów i kapłanów z'orego cielca, Rządu wyłaniają spośród siebie demokraci i republikanie, ale ponad nimi stoi trójca, stoja wielkie banki, stoja kapitał najbardziej bezwzględny, jaki znają dzieje.

Fakt nieupolitycznienia Związków Zawodowych pociąga za sobą słabość klasy robotniczej, która powinna by decydować w kraju tak uprzemysłowionym jak USA, a jest obiektem bezwzględnego wyzysku ze strony kapitalistów. Robotnicy zrzeszeni są w Kongresie Przemysłowych Związków Zawodowych (CIO) i Amerykańskiej Federacji Pracy (AFL). CIO jest radykalna, ale dopiero w zesławieniu z AFL, która jest ekspozyturą kapitalizmu amerykańskiego, założona przez Gompersa w imię „solidarności klasowej” i podpo-

zrządowania robotników pracodawcy. Obecny duqueletni prezes AFL, William Green, zasłużył się niepomiernie kapitalistom już w okresie wielkiego kryzysu za Honvera; później sabotował Świątów Federację Związków Zawodowych, a dziś pragnie w „złotej międzynarodowce” doprowadzić robotników z 16 państw „marshallowskich” na pasku swoich mocodawców. Green to zwyczajny renegeat i zdrajca sprawy robotniczej, który całkowicie służy reakcji.

Mamy więc w Stanach Zjednoczonych monstrualnie rozrośniętą siłę kapitalizmu reakcji społecznej, siłę republikanów i demokratów, rywalizujących o władzę. A inne sily? Komuniści są w Stanach Zjednoczonych stronnictwem intelektualistów i wypróbowanym, ale stosunkowo nielicznym aktywu robotniczym. Socjaliści i postępowcy boją się własnego cienia. (Dokończenie na str. 2-giej)

Najliczniejszy Związek Zawodowy obraduje

W Warszawie rozpoczął 12 bm. obrady XVI Zjazd Związku Zawodowego Kolejarzy, największego z polskich zw. zaw. — 1300 delegatów reprezentujących 350-tysięczną armię kolejarzy radzi nad usprawnieniem kolejnictwa i nad sprawami zawodowymi. Na kongresie tym min. Rabinowski zapowiedział demilitaryzację PKP jeszcze w tym roku. Na zdjęciu moment otwarcia zjazdu przez przewodniczącego Zarządu Głównego ZZK, ministra Adama Kuryłowicza

Jawna interwencja w Grecji

Oficerowie USA przejmują dowództwo nad wojskami rządu przeciw armii gen. Markosa

Belgrad, 15 stycznia (SAP). Jak podaje jugosławińska agencja prasowa Tanjug, wobec katastrofialnego bilansu interwencji imperialistycznej w Grecji, Amerykanie ujmują w swe ręce bezpośrednie kierownictwo operacjami, wymierzonymi przeciwko greckiej armii demokratycznej.

Jak donosi „United Press” — podaje Tanjug — przybyła ostatnio do Grecji grupa wyższych oficerów amerykańskich, składająca się z 3 pułkowników, 9 podpułkowników, 5 majorów i szeregu niższych oficerów. Oficerowie ci rozmieszczeni zostali przy różnych jednostkach wojsk greckich.

Minister spraw zagranicznych USA upoważnił W. Brytanję do sprzedawania rządowi ateńskiemu wszelkiego amerykańskiego zaopatrzenia wojkowego, jakże armia brytyjska w Grecji otrzymała na

zasadzie układu lend and lease. Amerykanie wysłali na Morze Śródziemne jednostki floty amerykańskiej z lotniskowcem „Midway” na czele oraz oddziały piechoty morskiej, która ma wzmożyć osłabione pozycje amerykańskie. Wszystkie te poczynania — stwierdza agencja Tanjug — stanowią jawną interwencję wojskową Amerykanów w Grecji.

W ścisłym związku z planami amerykańskich imperialistów i podżegaczy wojennych, którzy usiłują uczynić z Grecji bazę dla swych a-

wanturnicznych planów, działa coraz intensywniej na terenie Grecji nielegalna komisja bałkańska ONZ. Komisja ta rozpoczęła ostatnio kampanię oszczerstw, usiłując s'abrykować uzasadnienie wzmożonej i nie ukrywanej już interwencji wojskowej amerykańskiej. Do tej akcji komisji bałkańskiej przyłączyły się jak na rozkaz ataki faszystowskiej prasy ateńskiej i prowokacje graniczne. Prowokacje te trwają nadal na granicy grecko-jugosławińskiej, grecko-albańskiej i grecko-bułgarskiej.

Komentator radia moskiewskiego, omawiając sytuację w Grecji, podkreślił, że w reakcyjnym rządzie greckim grupa ministrów pod przewodnictwem Tsaldarisa usiłuje usunąć grupę, której przewodzi premier Sofullis. Rząd grecki stał się obecnie areną zażartych kłótni. Walka ta doprowadziła już niemal do całkowitego rozkładu aparatu rządowego.

Rząd ateński stosuje ucisk wobec wszelkich przejawów postępowej myśli, z coraz to większą bezwzględnością. Terror w Grecji staje się coraz okrutniejszy. Sytuacja gospodarcza w Grecji jest katastrofalna. Wobec likwidowania związków zawodowych, wobec ustanowienia kary śmierci za strajk, greckie rzesze pracujące nie mają obecnie żadnej możliwości poprawienia swych warunków bytu.

Żydzi proszą o interwencje

Arabowie wkraczają do Palestyny z Syrii i Libanu

Jerozolima, 15 stycznia (SAP). Jak donosi korespondent Reutera, pułk kawalerii brytyjskiej przy poparciu samochodów pancernych stoczył blisko półtoragodzinną bitwę z Arabami, którzy atakowali osiedle żydowskie Lahavot w północnej Palestynie. Arabowie wycofali się za granicę syryjską, zabierając zwłoki jednego zabitego Araba.

Tajne radio organizacji Haganah podało, że osiem samochodów arabskich przekroczyło granicę Libanu i Palestyny. Arabowie rozproszyli się w północnej Galilei. Haganah w komunikacie, wydanym we wtorek wieczorem donosi, że Arabowie przekroczyli granicę Libanu w pobliżu kolonii żydowskiej Hanita, na północ od Acre. W tym samym komunikacie Haganah twierdzi, wbrew komunikatom rządowym, że oddziały brytyjskie nie interweniowały czynnie w czasie napadu na kolonię żydowską w górnej Galilei i że o-

brońcy kolonii Lahavot własnymi siłami wyparli napastników poza granicę Palestyny.

Grupy uzbrojonych Arabów, które pojawiły się w górnej Galilei, noszą mundury z napisem Palestyna. Łuski od naboł, znalezione po napadzie na kolonię żydowską wskazują, że Arabowie używają broni pochodzenia niemieckiego i francuskiego. Arabowie zabili w tej potyczce, nosili mundury armii syryjskiej.

Światowa organizacja Żydów ortodoksyjnych Agudat Izrael rozestała we wtorek kablagramy do swoich współwyznawców w całym świecie, żądając interwencji. Sytuacja Żydów w Jerozolimie staje się coraz cięższa. Żydzi zostali zamknięci w starym mieście Jerozolimy, a Arabowie zabraniają im dostępu do Ściany Placzu, miejsca, otoczonego przez Żydów najwyższą czcią religijną.

Misja holenderska odwołana z Niemiec

Londyn, 15 stycznia (PAP). Agencja Reutera donosi z Hagi, że władze holenderskie odwołały z Niemiec i aresztowały 12 członków holenderskiej komisji do badania zbrodni wojennych. Aresztowani stoją pod zarzutem dopuszczenia się w Niemczech kradzieży licznych przedmiotów wartościowych.

Bułgarska delegacja w Bukareszcie

Bukareszt, 15 stycznia (PAP). Do stołicy Rumunii przybyła wczoraj specjalnym pociągiem bułgarska delegacja rządowa. W skład delegacji, na której czele stoi premier Dymitrow, wchodzi: wicepremier i przewodniczący komisji ekonomiczno-financejowej Kostow, minister spraw zagranicznych Kolarow, minister rolnictwa — Tralczow, minister spraw wewnętrznych — Jugow oraz podsekretarze stanu Topenagarow i Christokow.

Mobilizacja Żydów zakończona

Londyn, 15 stycznia (PAP). Jak podaje z Jerozolimy Agencja Reutera, w srodę zosala zakończona mobilizacja w Palestynie wszystkich Żydów w wieku od 17 do 25 lat. W czwartek wyruszą w teren specjalne grupy z organizacji żydowskich, mającej na celu poszukiwanie tych mężczyzn i kobiet, którzy nie zastosowali się do wezwania mobilizacyjnego.

USA tworzą bazy w Afryce północnej

Londyn, 15 stycznia (SAP). Dziennik „Daily Express” podaje, że Amerykanie przystąpili do budowy wielkiej bazy lotniczej w Mellaha w Tripolitanii, Zdaniem dzennika gen. Lemay, głównodowodzący siłami lotniczymi Stanów Zjednoczonych w Europie, przybył do Tripolisu, aby przeprowadzić inspekcję tej budowanej bazy. Dziennik podaje również, że do Tripolisu przybyły oddziały armii brytyjskiej, wycofane z Palestyny.

Zwycięstwo strajkujących we Włoszech

Rzym, 15 stycznia (A). W Rzymie zakończył się trwający od 13 dni strajk urzędników bankowych całkowitym zwycięstwem świata pracy, które musilo bankierów włoskich do przyjęcia żądań pracowników w sprawie podwyżki płac i zmiany godzin trwania pracy. Zakończył się również zwycięstwem strajk pracowników rolnych w dolinie Arno.

Pierwsza kobieta w Sądzie Najwyższym

Warszawa, 15 stycznia (PAP). Ministerstwo Sprawiedliwości po raz pierwszy w dziejach naszego sądownictwa powierzyło funkcję sędziego Sądu Najwyższego kobiecie. Na stanowisko to mianowana została ob. Zofia Gawrońska.

Indie zelektryzowane Gandhi głoduje i pisze artykuły

New Delhi, 15 stycznia (SAP). Premier Indii Jawaharjal Nehru wraz z kilkoma ministrami odbyli w srodę długą konferencję z Gandhim, w drugim dniu jego głodówki. Po dobrze przezeanej nocy. Gandhi wstąpił w srodę bardzo wczesnie rano, aby odprawić modły. Potem dyktował artykuł do „Harian”.

Decyzja Gandhiego odbiła się bardzo szerokim echem w całym Indiach i przyczyniła się do powołania wszędzie komitetów dobrej woli, które mają doprowadzić do porozumienia i wywołania atmosfery zaufania między Muzułmanami i Hindusami. W Nowym Delhi odbyło się zebranie przedstawicieli wszystkich odłamów opinii i religii, łącznie z uchodźcami z Pakistanu. Omówiono warunki pokoju i braterstwa w Indiach, których spełnienia może uratować życie ojcu n epodległości Indii.

Gandhi wygłosił wobec 500 osób przemówienie, w którym oświadczył, że przez swą głodówkę chce wywrzeć nacisk na niektóre nietolerancyjne elementy administracji i rządu Gandhi zapowiedział przerwanie głodówki, gdy wszyscy Muzułmanie w Delhi będą mieli zapewnione bezpieczeństwo Indie będą spokojne, jeśli Delhi będą spokojne — powiedział Gandhi.

Obserwatorzy polityczni twierdzą, że stanowisko Gandhiego wzmacnia sytuację Nehru i umiarowanych czynników rządowych. Dr Radzendra

Prasad, przewodniczący kongresu Indyjskiego, wyraził się, że Gandhi nie zadowolili się pokojem opartym tylko na sile policyjnej czy wojskowej. Dr Prasad wezwał członków partii kongresowej do natychmiastowego rozpoczęcia kampanii dobrej woli, aby uratować życie Gandhiego, który wygrał ciężką wojnę z obcą przemocą i nie może zginąć z winy Hindusów.

Wczoraj, dziś i jutro
Szydło z worka

Korespondent API, Anglik Derek Kartun, zwraca uwagę w jednej ze swoich korespondencji londyńskich na działalność niejakiego Z. Nagórskiego, zajmującego się agencją, zwaną przez niego „Polską Agencją Prasową” i posiadającą swe biura w Edynburgu. Nagórski dość często wysyła do angielskich dzienników prowincjonalnych swoje artykuły polityczne i listy, w których zajmuje się głównie szerzeniem kłamliwych wiadomości o stosunkach, panujących w Polsce.

Illekróć Polska — pisze Derek Kartun — staje się przedmiotem zainteresowania kłosegów z dzienników, pan Nagórski pisze do redaktora list. Łatwo zrozumieć, że publiczność angielska, nie wiedząc, kim jest autor listu, skazana jest na czytanie kłamstw i oszczerstw pana Nagórskiego.

Nagórski ogłosił niedawno w jednym z angielskich dzienników list, w którym obrazuje warunki życia polskiej klasy robotniczej w kraju, dowodząc w nim, że tylko terror podbudza Polaków do pracy.

Na ten list odpisała jakaś Angielka, że produkcja przemysłowa, a zwłaszcza produkcja węgla, stoi obecnie w Polsce na bardzo wysokim poziomie, a wszyscy wiedzącą Polskę cudzoziemcy wyrażają zgodną opinię, iż Polacy dokonują olbrzymiego wysiłku w odbudowie kraju. Angielka wysnuwa sąd wniosków, że naród pracujący wyłącznie pod terrorem nie potrafiłby się zdobyć na tak poważny wysiłek.

List Angielki nie przypadł do smaku panu Nagórskiemu, który odpisał, że ludzie w Polsce zdobywają się wprawdzie na ciężką pracę, ale istnieją po temu specjalne powody. Jakże to są powody, — o tym pan Nagórski dyskretnie milczy.

Nie ulega kwestii, że roboty pana Nagórskiego przynosi Polsce pewne szkody. Na szczęście jednak pan Nagórski sam się ostatnio zdemaskował, kończąc jeden ze swoich listów obroną Mikołajczyka, którego porównuje do skazanego na śmierć zdrajcy narodu jugosłowiańskiego, Michałłowicza. — „Wyobrażam sobie — kończy Derek Kartun — że to porównanie musi pana Mikołajczyka wprawiać w nie lada kłopot. W tym jednak miejscu wyłaziło szydło z worka — odkryło się prawdziwe oblicze panów Nagórskich i ich przyjaciele”.

Faszizm — bez Hitlera

Możliwski dziennik „Trud” stwierdza, że w Stanach Zjednoczonych czynione są coraz częstsze próby przedstawienia soldateski niemieckiej jako siły... „antyfaszystowskiej i demokratycznej”.

Przyczynkiem do tej kampanii jest wydana przez wywiad amerykański książka von Schlabrendorfa, oficera niemieckiego, będącego jednocześnie szpiegiem amerykańskim. Autor stara się wybielić generałów armii hitlerowskiej, twierdząc, że ostawiony von Bock i inni generałowie nie ponoszą odpowiedzialności za bestialstwa, dokonywane w Polsce i Związku Radzieckim; odpowiedzialnością obciąża jedynie SS. Autor twierdzi, że cała niemiecka generalicja i korpus oficerski z marszałkiem Keitlem włącznie, przeciwnie były napisać na Polskę i że wojna europejska rozpętała została jedynie przez upór Hitlera. Oświetlając zamach na Hitlera w dniu 20 lipca 1944 r., autor rozpisał się o rzekomym ruchu oporu wśród oficerów niemieckich i przedstawia uczestników spisku, jako antyfaszystów z przekonania.

Zbijając z obruzeniem te wywody, „Trud” pisze:

„Spisek z 20 lipca związany jest z wydarzeniami z 1944 r., kiedy imperialiści anglo-amerykańscy doszli do wniosku, że rachuby na przewlekłą wojnę i osłabienie Związku Radzieckiego doznały niepowodzenia i kiedy przekonali się, że Armia Czerwona jest w stanie o własnych siłach wyzwolić Europę i okupować całe Niemcy. Postanowili oni zapobiec tej ewentualności. W tym celu, równocześnie z desantem w Normandii, rozkazali oni za pośrednictwem Allana Dullesa spiskowcom niemieckim, by dokonali zamachu stanu i stworzyli rząd, który by rozpoczął natchmiast rokowania pokojowe. Macherzy z Wall Street chcieli usunąć Hitlera, postawili na czele Niemiec bardziej ustępliwych i mniej znanych zło czynców oraz dogadać się z nimi kosztem Związku Radzieckiego. Faszizm bez Hitlera — do tego dążyli spiskowcy tj. oficerowie niemieccy i szpiedzy amerykańscy. Faszizm bez Hitlera — takie oto hasło usiłują teraz realizować monopoliści amerykańscy w Niemczech zachodnich”.

Pomoc dla Grecji jest wkładem w dzieło szerzenia pokoju

Tow. Przyjaciół Demokratycznej Grecji powstało w Polsce

Warszawa, 15 stycznia (A). W Warszawie odbyło się zebranie organizacyjne, które powołało Towarzystwo Przyjaciół Demokratycznej Grecji. W zebraniu brali udział przedstawiciele partii politycznych, organizacji społecznych, świata nauki i sztuki oraz Związku Dziennikarzy R. P.

Zebranie zagała poseł Tadeusz Cwik. Na przewodniczącego powołano znanego poetę Władysława Broniewskiego. Do zebranych wygłosił płomiennie przemówienie przedstawiciel greckiego ruchu oporu Georgiu Uassos, mówiąc m. in.:

„Wszelka pomoc jest dla nas cenna. Wszelka pomoc dla Grecji ze strony narodów miłujących wolność.

Rząd gen. Markosa rozszerza działalność

Ateń, 15 stycznia. (API). Rząd wolnej Grecji rozszerza zakres swej działalności na wyzwolonych obszarach kraju. W okręgu Kastorii odbyło się zgrom. ludowe, w którym wzięło udział 150 delegatów z 150 komit. działających na wyzwolonych terytoriach. W 42 wsiach odbywają się obecnie wybory do komitetów ludowych, ponadto utworzono 26 sądów ludowych. W ramach przeprowadzonej reformy rolnej robotnicy rolni i drobni właściciele otrzymali ziemie. Na terytorium wyzwolonym znajduje się obecnie 48 szkół, w których wykłada 60 nauczycieli. Odbudowano 25 budynków szkolnych oraz 26 mostów, zniszczonych w czasie działań wojennych.

W. Brytania oślania tajemnicą swoje plany wobec Palestyny

Nowy Jork, 15 stycznia (SAP). Komisja palestyńska ONZ odbyła w środę tajne posiedzenie, na którym przedstawiciel W. Brytanii sir Alexander Cadogan wyjaśnił stanowisko tego państwa wobec prac nowopowstałej komisji ONZ.

Cadogan podobno przedstawił komisji palestyńskiej plan współpracy z władz brytyjskich z nowopowstałą komisją, od chwili jej przybycia na teren Palestyny. Szczegóły referatu Cadogana nie są znane, gdyż na zdanie delegata brytyjskiego oświadczenie jego nie będzie publikowane. Cadogan motywował swą prośbę tym, że sytuacja w Palestynie jest tak napięta, iż ogłoszenie planów brytyjskich jest niemożliwe.

Jak podają z kół dobrze poinformowanych, jeden z delegatów podobno wniósł projekt, aby zwrócić się do Rady Bezpieczeństwa o przygotowanie międzynarodowej brigady sił zbrojnych w celu wysłania jej do Palestyny, inni jednak członkowie

Tumult we francuskim parlamencie

Awantury posłów MRP przy wyborach prezydium

Paryż, 15 stycznia. (SAP). Po wyborze Edwarda Herriota na przewodniczącego francuskiego Zgromadzenia Narodowego, we wtorek nastąpiła przerwa w obradach. W czasie tej przerwy przywódca grup parlamentarnych mieli uzgodnić interpretację art. 11 konstytucji, dotyczącej wyboru prezydium Izby. Do uzgodnienia stanowisk jednak nie doszło.

Zgodnie z konstytucją, pierwszym przewodniczącym winien być przedstawiciel partii najliczniejszej reprezentowanej w Zgromadzeniu, a więc obecnie członek partii komunistycznej.

Po wznowieniu posiedzenia Zgromadzenia Narodowego, przewodniczący zebrania, Marcel Cachin, najstarszy wiekiem poseł komunistyczny, oznajmił Izbie, iż wobec nieosiągnięcia porozumienia co do sposobu wyboru prezydium, zwrócił się o interpretację do przyrodnika republiki i przerywa posiedzenie do czasu nadejścia odpowiedzi.

Po tym oświadczeniu Cachin przerwał posiedzenie i opuścił salę. Wówczas poseł MRP Maurice Schuman i jego koledzy partyjni poczęli krzyczeć: „Violette na fotel”. Maurice Violette jest drugim wiceprzewodniczącym Zgromadzenia. Violette próbował przemówić, na co nie pozwolił mu posłowie komunistyczni. Usiłował następnie przemówić przez mikrofon, umieszczony przed ławą rządową, lecz oburzony nielegalnym wystąpieniem MRP ogłosił posłów nie dał mu dojść do głosu.

W czasie zamieszania, trwającego na sali, woźni usunęli z trybun publiczność. W momencie, gdy dziennikarze musieli opuścić trybunę prasową, Violette otoczony woźnymi

czy będzie to pomoc moralna, czy materialna, jest wkładem w dzieło szerzenia pokoju, jest uderzeniem w imperialistyczne plany ujarznienia świata.”

Cele i zadania Towarzystwa Przyjaciół Demokratycznej Grecji omówił następnie ob. Witold Sienkiewicz. Zebranie zakończono wyborem zarządu Towarzystwa, do którego weszli: przewodniczący Władysław Broniewski, oraz pos. Zofia Nałkowska, poseł Z. Kliszko, pos. Tadeusz Cwik, pos. prof. M. Michałowicz, prof. R. Piotrowski, pos. Irena Sztafchelska, pos. A. Juszkiewicz, pos. H. Lukrec, Julian Tuwim, red. Oskar Dłuski, Wisła Osóbka-Morawska, Kuszyk, St. Pol, W. Sienkiewicz, Barbara Lejder, ptk Sęk-Malecki z ramienia Zw. Uczestników Walki Zbrojnej o Niepodległość i Demokrację oraz ptk Toruńczyk z ramienia Związku Dąbrowszczaków.

Manifestacja przyjazni polsko-greckiej na kongresie ZZK w Warszawie

Warszawa, 14 stycznia (A). W trzecim dniu obrad Związku Zawodowego Kolejarzy przemawiał przedstawiciel demokratycznej Grecji Georgiu Uassos, którego przemówienie stało się przedmiotem żywej manifestacji zebranych.

Przekazał on zjazdowi pozdrowienie demokratycznej Grecji i gen. Markosa oraz apelował o przyjęcie z po-

PCK na straży pokoju

Polski Czerwony Krzyż, stawiając swoje zasadnicze postulaty na kongresie w Oxfordzie, wyszedł z założenia, że narody nie pragną wojny, gresie w Oxfordzie, wyszedł z założenia, że narody nie pragną wojny, lecz chcą budować lepszą przyszłość w warunkach pokojowych. Delegacja polska przeprowadziła w Oxfordzie tezę, że naczelną zasadą humanitaryzmu jest zapobieganie wojnie oraz wywalczona uchwała, pomiatyżująca totalne środki zniszczenia, m. in. bombę atomową. Intencją P. C. K. było nadanie pojęciom humanitaryzmu istotnej i aktualnej treści. P. C. K. było nadanie pojęciom humanitaryzmu istotnej i aktualnej treści. P. C. K. było nadanie pojęciom humanitaryzmu istotnej i aktualnej treści.

Tymi słowy określił polską ideologię P. C. K. wiceprezes Zarządu Głównego dr Feliks Kaczanowski w wywiadzie prasowym. Odpowiadając na pytanie, czy w łonie międzynarodowego Czerwonego Krzyża zarysowuje się linia podziału Czerwonych Krzyży na postępowe i reakcyjne, dr Kaczanowski oświadczył:

W wyniku drugiej wojny światowej zarysowały się w świecie dwa układy sił, które znalazły swoje odbicie w działalności niektórych Czerwonych Krzyży. Polski Czerwony Krzyż tworzy we współpracy z demokratycznymi Czerwonymi Krzyżami nowe pojęcia ideowo-programowe. Już krótkimi Czerwonymi Krzyżami nowe pojęcia ideowo-programowe. Już krótkimi Czerwonymi Krzyżami nowe pojęcia ideowo-programowe. Już krótkimi Czerwonymi Krzyżami nowe pojęcia ideowo-programowe.

Na falach radiowych

* W Rumunii w setną rocznicę „wiosny ludów” ogłoszona zostanie amnestia; projekt odpowiedniej ustawy został przyjęty przez komisję parlamentu.

* Naczelnym dowódcą radzieckich sił zbrojnych w Niemczech marszałek Sokolowski wyjechał z Berlina do Moskwy; wyjazd marsz. Sokolowskiego łączy się z bliskim posiedzeniem sojuszniczej rady kontroli w Berlinie.

* Wdowa po przywódcy Hitlerjugend Baldurze von Schirach skazana została przez trybunał denazyfikacyjny na 2.000 marek grzywny i rok pozbawienia praw obywatelskich.

* Turcja chce przyjąć 7.000 wysiedleńców pod warunkiem, że zobowiążą się pozostać na stałe w Turcji i przyjąć obywatelstwo tureckie.

* Liga Arabska zaoferowała swe pośrednictwo Hindustanowi i Pakistanowi w ich sporze o Kaszmir.

Wallace — odrodzeniem demokracji w USA?

(Dokończenie ze str. 1)

Charakterystyczna wiadomość z ostatnich dni: zarówno Eleonora Roosevelt, jak i Norman Thomas, przywódca partii socjalistycznej (słabej ilościowo i niezbyt zasobnej w umysły kierownicze) wypowiedzieli się przeciw kandydaturze Wallace’a na prezydenta. Czy nie ma więc w USA ani drugiej (jeśli „drugą” nazwiemy siłę demokracji społecznej), ani trzeciej siły (skoro ugrupowania, przeznaczone na trzecią siłę, nawet słownie i formalnie nie usiłują się odciąć od „pierwszej siły”)? Owszem, wyłonił się nowy czynnik, a jest nim właśnie Henry Wallace i jego trzecia partia, stający do tegorocznych wyborów prezydenckich.

Trzecia partia, a więc przeciw trzecia siła? Tak niektórzy zrozumieli w Polsce, pisząc o „głębokiej ironii historii, jeśli Truman — inspirator i protektor trzeciej siły w Europie — sam padnie ofiarą trzeciej siły, reprezentującej w Ameryce właśnie te dążenia, które Truman chce zwalczyć w Europie”. Niezapamiętaj to trafna ocena sytuacji. Wobec bowiem faktu, że demokraci i republikanie są w istocie ambo meliores i różnice pomiędzy nimi sprowadzają się do dylematu: Truman czy Taft lub Marshall czy Dulles — należy z rąchu Wallace’a widzieć pewne uaktywnienie się sił demokratycznej opozycji społecznej w specyficznym wydaniu amerykańskim.

Dlatego też przwrzekli Wallace’owi pomoc komunistów, choć milioner Wallace nie doprawdy nie ma wspólnego z komunizmem. W tym wyjaśnieniu wewnętrznej politycznej sytuacji w Ameryce mieści się zarazem odpowiedź na niepokoję, wywołane z różnych stron, że, ponieważ rozbić riosów demokratycznych, które spowoduje kandydatura Wallace’a, wyjdzie na korzyść republikanom, kandydowanie Wallace’a jest właściwie zjawiskiem niepojemnym. Dla postępowej społecznej demokracji jest obojętne czy republikanin czy demokratą zasiadzie w Białym Domu. A jeśli akcja Wallace’a umocni się na wyborach w 1948 r. i zapoczątkuje nowy wielki ruch demokratyczny znaczenie będzie olbrzymie i jak najbardziej pozytywne.

J. S.

komisji palestyńskiej mieli wyrazić przekonanie, że tego rodzaju uchwała byłaby jeszcze przedwcześnie.

Komisja przedstawicieli pięciu narodów, która ma udać się do Palestyny na okres przejściowy, aby zapewnić tam administrację do czasu podziału terenu w myśl decyzji ONZ, rozpoczęła już swe prace przygotowawcze w zeszyły piątek. Przewodniczącą jej dr Karol Lisický, delegat Czechosłowacji, oświadczył, że jednym z pierwszych zagadnień, jakie komisja ta musi opracować przed udaniem się do Palestyny, jest sprawa jej własnego bezpieczeństwa.

Francuzi odrzucili ofertę młodzieży niemieckiej

Paryż, 15 stycznia (ZAP). Mieszkańcy wsi francuskiej Horadeur odrzucili propozycję niemieckich organizacji młodzieżowych, które wyraziły goto-

wość czynnej współpracy przy odbudowie Horadeur. Wieś Horadeur została doszczętnie zniszczona i spalona w czasie wojny przez oddziały SS, a jej mieszkańcy rozstrzelani.

W liście do premiera Schumana mieszkańcy Horadeur rezygnując z oferty młodzieży niemieckiej, radzą jej raczej współdziałać w odnalezieniu sprawców odpowiedzialnych za dokonaną zbrodnię, aby przekazać ich sądom francuskim. Tylko w ten sposób — zdaniem Francuzów — Niemcy mogą zmniejszyć piętno zbrodni jakie na nich ciąży.

Podobną ofertę złożył już swego czasu Niemcy czeskiej wsi Lidice, ale i ta oferta została odrzucona. Polsce takich propozycji młodzieży niemieckiej „jeszcze” nie robiła.

Aby pozyskać wyborców

Truman pragnie odegrać rolę męża opatrznościowego

Nowy Jork, 15 stycznia (API). W swym trzecim w ciągu ostatnich 7 dni oświadczeniu przed Kongresem, prezydent Truman uderzył na alarm stwierdzając, że Stanom Zjednoczonym grozi nieuchronny gwałtowny kryzys, jeżeli nie zostaną podjęte odpowiednie kroki zapobiegawcze.

W swoim 140-stronicowym raporcie Truman przeprowadza analizę wzrastającej dysproporcji między eksportem i importem Stanów Zjednoczonych, zwraca uwagę na rosną-

Wypad żołnierzy Markosa do Salonik

Rzym, 15 stycznia (PAP). Radio Wolnej Grecji donosi, że oddział armii demokratycznej dokonał śmiałego wypadu do Salonik. Oddział ten wtargnął na wschodnie przedmieście Salonik i po wykonaniu zadania, które polegało na wysadzeniu w powietrze siedziby żandarmerii włoskiej wojsk królewskich, wycofał się, nie ponosząc strat.

ce objawy inflacyjne, którym towarzyszy wzrost zysków wielkich przedsiębiorstw i powtarza swój apel o uchwalenie antyinflacyjnego planu, obejmującego kontrolę cen i płac oraz racjonowanie niektórych towarów.

„Jeżeli — oświadcza prezydent — nie potrafimy sami sobie narzucić ograniczeń i wykorzystać administracji dla przeprowadzenia planowych zarządzeń regulacyjnych, to nierównomierny rozwój gospodarczy doprowadzi nas do upadku gospodarczego”.

Dobrze zorientowani obserwatorzy polityczni uważają, że oświadczenie prezydenta Trumana, podobnie zresztą jak poprzednie jego wystąpienia, obliczone jest w pierwszym rzędzie na pozyskanie sympatii przeciętnego Amerykanina, który za trzy kwartały zadecyduje swym głosem o wyborze prezydenta. Truman pragnie ująć za męża opatrznościowego, który uchroni Stany Zjednoczone przed coraz bardziej realną klęską kryzysu gospodarczego.

Jeszcze raz praca wykonana przed terminem

Odbudowa wielkiej budowy

W okupowanych Niemczech

REFORMA ROLNA W STREFACH ZACHODNICH. W strefie brytyjskiej jeszcze 950 tys. przesiedleńców ze wschodu czeka na przyszłe elenie im ziemi, pochodzącej z reformy rolnej. Oświadczenie to złożono na zebraniu przesiedleńców w Bersenbrück. Tymczasem według planowanej w strefie brytyjskiej reformy agrarnej, na rozparcelowanych gruntach będzie można osiedlić zaledwie 19 tys. osób. — Wadomo, że planowana reforma agrarna jest tylko mydleniem oczu, aby uniknąć reformy rolnej we własnym tego słowa znaczeniu i uchronić obszarników niemieckich od utraty ich pozycji.

Organ SED w Berlinie, „Neues Deutschland“ z dnia 30 grudnia zamieszcza artykuł, poświęcony sytuacji chłopów w zachodnich strefach Niemiec. Pismo twierdzi, że w szeregu miejscowości tej strefy, zwłaszcza w południowym Oldenburgu, oraz w Osnabrück w gospodarce wiejskiej zachował się dotąd system mało różniący się od stosunków państwowych. Istnieje tam system dzierżawy, zgodnie z którym chłop oprócz wnieślenia czynszu dzierżawnego musi jeszcze pracować określoną ilość czasu na ziemi obszarnika. W okolicach Osnabrück takie stosunki dzierżawne obejmują przeszło 20.000 chłopów. W ten sposób chłop zależny jest tak gospodarczo, jak i politycznie od wielkich właścicieli ziemskich.

*
...I W STREFIE RADZIECKIEJ. Ostatnio przeprowadzona w radzieckiej strefie okupacyjnej reforma rolna pozwoliła na oddanie bezrolnym 177.000 ha ziemi ornej.

*
1.440.000 SWIŃ I GŁÓD W strefie anglo-amerykańskiej przeprowadzane są liczne rewizje i zarządzenia do ukroczenia nielegalnego handlu żywnością na czarnym rynku. Sam gubernator amerykański Clay zmuszony był zwrócić uwagę przedstawicielom Kół niemieckich na abnormalny stan pod tym względem. Z okazji konferencji frankfurckiej gubernator amerykański oświadczył z całym naciskiem, że władze amerykańskie mają dane co do istnienia w Niemczech tajnych zapasów żywności, magazynowanych w rozrzuconych i ukrytych składnicach i wezwął władze niemieckie do energicznej akcji przeciwko temu. Według danych urzędowych czynników kontroli, w samej Bawarii ubito z góra 1.440.000 świń na zasilenie czarnego rynku i handlu pokątnego.

*
WYŻSZA SZKOŁA POLITYCZNA DLA NIEMCÓW We Frankfurcie, według informacji agencji niemieckiej, projektuje się utworzenie akademii politycznej. Prace przygotowawcze dla zorganizowania tej szkoły posunęły się już tak daleko, że na dzień 18 maja wyznaczono datę jej uroczystego otwarcia.

*
WYROK W Hamburgu b. kapitan policji hitlerowskiej, Ernst Brinmann, skazan został na karę 2 lat (i) więzienia za to, że w r. 1944 rozkazał powiesić 3 obywateli radzieckich.

*
CORAZ LEPIEJ. Amerykański sad wojskowy w Norymburze zezwolił na ustanowienie amerykańskiego adwokata dla obrony b. hitlerowskiego ambasadora w Paryżu i Rzymie, Ernsta von Weizsäckera. Jest to po wojnie pierwszy wypadek, że adwokat cudzoziemski broni Niemca.

*
BEZINTERESOWNY „WÓDZ NARODU“. Dziennik „Nachtpress“ podaje, że Hitler otrzymał od skarbu państwa niemieckiego w ciągu dwóch ostatnich lat wojny tytułem pensji 845 milionów marek, tj. pobrał swą pensję na 500 lat naprzód.

*
NIEMCY ŻADAJĄ REWIZJI GRANIC KOSZTEM BELGII I HOLANDII. W odpowiedzi na wysunięte przez Holandii żądanie poprawek granicznych zebrał się w Bentheim (strefa bryt.) komitet przedstawicieli 18 powiatów niemieckich położonych wzdłuż granicy Holandii, Belgii i Luksemburga. Komitet ten wysunął żądanie... zwrotu kilku powiatów, które w 1871 r. lub wcześniej przeszły pod władzę Belgii i Holandii. Niemcy powołują się przy tym na Kartę Atlantycką. Ano — jak tak daleko pójść, to może naprawdę państwa „Benelux-u“ będą musiały wkrótce ustąpić przed interesami „Westdeutschland“. Jeśli Ameryka każe...

również, w krytycznym okresie, sprawdzano aż ze Świdnicy. Każdy wagon wiozący ciosy, znajdował się pod specjalną opieką Ministerstwa Komunikacji. Na jego przejście oczekiwali puste tory na przestrzeni Świdnicy Zegiestów.

WIĘCEJ NIŻ MOGLI

Ze swej strony robotnicy robili, co mogli i więcej niż mogli. I to nie dzięki dodatkowym wynagrodzeniom za pracę, akordom, wspaniałej stolówce i pięknemu mieszkaniu w specjalnie wyremontowanym Domu Zdrojowym w Zegiestowie, lecz dlatego, że ich praca była należycie oceniana przez wszystkich, począwszy od najwyższych czynników państwowych, a

skończywszy na majstrach. Zespoły górnicze, cieślarskie i murarskie stanęły do wyścigu pracy, oddając w efekcie do użytku tunel na kilka tygodni przed wyznaczonym terminem, który początkowo wydawał się utopijnym. Marzeniem robotników było przyspieszenie terminu wykonania o 2 miesiące. Byłoby się im to niezawodnie udało, gdyby nie rozluźnienie starej budowy w części środkowej na pięciu pierścieniach, skutkiem czego długość odbudowywanych pierścieni zwiększyła się o dalszych 20 m, a długość odbudowywanej części do 300 m.

W odbudowie tunelu brał udział robotnicy z Muszyny, Rytra, Piwnicznej, Krośna, Zegiestowa i innych po-

bliskich miejscowości. Byli to ludzie nie wykwalifikowani, a rzuceni od razu na niesłychanie ciężki odnek. Nie zawiedli zaufania.

Dojczasowy wydatek na odbudowę tunelu w Zegiestowie zamyka się sumą 280 milionów złotych plus 15 mil. na poprawę niespodziewanych obostrzonych urwisz nad tunelem. W efekcie można powiedzieć, iż koszt budowy 1 m tunelu wyniósł 1 milion zł. Podczas odbudowy przepracowano 456.000 dniówek roboczych. W czasie odbudowy tunelu spalono prawie 5.000 sztuk cennych żarówek. To też wymowne.

TO SAMO ALE INNE

Tunel w Kamionce Wielkiej zastępuje bardzo trudny do utrzymania i stale zagrożony wielkimi wodami; pochodem lodów prowizoryczny objazd na czterech drewnianych mostach. Tunel ten o długości 180 m został zniszczony też w 1945 r., również przez Niemców. I znów Niemcy wysadzili oba wyłoty tunelu na przetrzenię 116 m. Cała dawniejsza budowa kamienna zrujnowana została do szczętu. Na skutek wybuchu warstwy skalne i z emne zasypały środek tunelu, tworząc po bokach ogromne kawerny ok. 1000 m³ próżni.

Historia odbudowy tego tunelu nierzeczywiście różni się od historii zegiestowskiej. To samo przedsiębiorstwo, ten sam nadzór, te same trudności, ten sam pośpiech, trzy zmiany, ale tylko 660 robotników.

Inna woda zalewała im stopy, Inne zwalały skały osuwając się na głowy, inne miny wybuchaly. Ale jeszcze jedno było wspólne w tej gigantycznej pracy: nie wydarzył się ani jeden nieszczęśliwy wypadek, nie zaistniał między kierownictwem a robotnikami ani jeden zgryźt, ani jedno nieporozumienie. I okazało się, że to było najważniejsze.

MARIA MYRKÓWNA

Sezon budowlany w Warszawie trwa cały rok

Fot. A. Nowosielski

Tegoroczna łagodna zima pozwoliła na nieprzerwane kontynuowanie prac przy odbudowie Warszawy. Obecnie prowadzi się m. in. wiercenie próbné pod koleją podziemną, przyszłe warszawskie „Metro“. Na zdjęciu fragment tych prac w Alei Sikorskiego.

Imponujące plany elektryfikacyjne

1217 wsi otrzyma światło w r. 1948

W tegorocznym planie inwestycyjnym przeznaczono 2 miliardy zł na cele elektryfikacji wsi. Suma ta pozwoli na dostarczenie prądu do 1217 wsi w całym kraju. W ten sposób w ciągu jednego roku zelektryfikujemy więcej miejscowości, niż w całym 20-letnim okresie międzywojennym, kiedy to dostarczono prądu zaledwie do ok. 1000 wsi. Po wojnie, już w 1945 roku, włączono do sieci elektry-

cznej 266 wsi, w 1946 r. — 481 wsi, a w r. ubiegłym ponad 600 wsi.

Według planu tegorocznego, największej wsi włączonych będzie do sieci w woj. dolnośląskim (290), następnie na Pomorzu zachodnim (120), w okręgu gdańskim (100), mazowieckim (98), okręgu Zagłębia Węglowego (95). Dalej idą województwa krakowskie, lubelskie, pomorskie i poznańskie.

Nowy układ taryf kolejowych P. K. P.

W związku z zapytaniami sfer gospodarczych, dotyczącymi poziomu taryf towarowych PKP, obowiązujących od 1 stycznia r. b. Ministerstwo Komunikacji wyjaśnia, iż poziom stawek taryfowych w obrocie wewnętrznym dla większości towarów utrzymany został bez zmiany. Podwyżce uległy jedynie taryfy na

przewóz następujących towarów: produkty naftowe o 25%, drewno nie obrobione, drewno kopalniane i papierówki o 60%, drewno tarte i stopy telegraficzne o 100%, tektura dachowa o 33 1/3%, kamienie, piasek, żwir i glina o 66 2/3%, wapno budowlane o 50%, cement o 33 1/2%, cegła gliniana o 71,4%, dachówka i drenaż o 65,8%, rury fajansowe i kamionkowe o 12%, cegła cementowa o 19% i cynk o 30%.

Poza tym na niektóre towary wysokowartościowe podwyższono taryfę o 100%; należą tu artykuły kolonialne jak herbata, kawa, kakao, korzenie i inne przyprawy do potraw, kawior, arak, rum, kontakty, tytoń, drożdże, lekarstwa, artykuły perfumeryjne i t. p.

Na skutek zmiany układu taryf towarowych stawki przewozowe na wymienione wyżej artykuły, jak i na pozostałe towary podane zostały w formie taryf specjalnych i wyjątkowych. Warunkiem stosowania tych taryf jest zamieszczenie przez nadawcę w liście przewozowym pod nazwą towaru oświadczenia: „do zużycia wewnątrz kraju“.

Poziom taryf importowych utrzymany został bez zmian z wyjątkiem taryf dla wspomnianych wyżej towarów wysokowartościowych (artykuły kolonialne itp.), które podwyższono o 100%. Dla eksportu stawki taryfowe podwyższone zostały czterokrotnie.

Prawnicy czechosłowaccy w Katowicach

Celem pogłębienia współpracy i wymiany doświadczeń między prawnikami, sąsiadującymi ze sobą terenami Śląska i Morawskiej Ostrawy, przybyła do Katowic 53-osobowa grupa sędziów, prokuratorów i adwokatów czechosłowackich, rewizytując prawników polskich.

Prawnicy czescy mają również zwiedzić muzeum martyrologii w Oświęcimiu.

Życie Warszawy

5 sztandarów dla pułków warszawskiej dyw. piechoty

W związku z uroczystym obchodem trzeciej rocznicy wyzwolenia stolicy, społeczeństwo Warszawy i powiatu warszawskiego ufundowało 5 sztandarów dla wojska. Sztandary te zostaną w dniu 18 bm. wręczone uroczystie jednostkom Pierwszej Warszawskiej Dywizji Piechoty im. Tadeusza Kościuszki, jako wyraz wdzięczności społeczeństwa za ofiarny wysiłek żołnierza polskiego przy wyzwoleniu i odbudowie stolicy.

NOWY SPIS TELEFONÓW W MARCU. Nowy spis abonentów warszawskiej sieci telefonicznej na rok 1948 ukaze się dopiero w marcu. Nowy spis posiadać będzie dużo większy rozmiar niż ostatni. Zbieranie danych o adresach u wszystkich abonentów zostało już zakończone.

ZAPRAWA MURARSKA Z GRUZÓW. W stolicy przy zbiegu júlca Świętokrzyskiej i Nowego Świata powstaje pierwsze w Polsce przedsiębiorstwo masowej produkcji suchych zapraw gruzowych. Związane to jest z planami Ministerstwa Odbudowy, które zamierza w przyszłym sezonie budowlanym wykorzystać do maksimum gruz do budowy ścian, fundamentów, stropów oraz do produkcji zapraw i wypraw murarskich. Spowoduje to potężenie kosztów spoiwa murarskiego prawie o 50%.

ZBIOROWE OSKARŻENIE WYSTOSOWANE PRZEZ 22 B. WIĘZIÓW OBOZU. Przed Sądem Okr. w Warszawie staną w najbliższym czasie 4 niemieccy przestępcy wojenni, przekazani sądom polskim przez amerykańskie władze okupacyjne. Oskarżenia pełnią w czasie okupacji funkcje kierownicze w fabrykach i obozach pracy na terenie Rzeszy i znęcał się nad zatrudnionymi tam robotnikami cudzoziemskimi. Szczególnym okrucieństwem w stosunku do Polaków odznaczyli się Bonifacy Horn i Piotr Klinger, strażnicy obozu pracy przy więzieniu w Landsbergu. 22 b. więźniów tego obozu nadeszło do prokuratora zbiorowe oskarżenie.

ZAWIADOMIENIE

Wszystkich odbiorców piwa zawiadamiamy uprzejmie, że z dniem 1 stycznia 1948 r. uruchomiliśmy w Krakowie

PAŃSTWOWĄ HURTOWNIĘ I ROZLEWNIĘ PIWA

przy ul. św. Jana 5. — Telefon 502 77

PAŃSTWOWE ZJEDNOCZENIE PRZEMYSŁU FERMENTACYJNEGO ZABRZE

P.5207k-3

SPRAWA BEZNADZIEJNA

Już w jesieni 1945 r. DOKP Kraków przystąpiła przez swe Pogotowie Techniczne do usuwania zwalów ziem zalegających dno tunelu oraz do przecięcia sztolni dla zbadania uszkodzeń. Sprawa przedstawiała się beznadziejnie, tak beznadziejnie, iż rozważano już możliwość zamknięcia odbudowy, a wykonania specjalnego objazdu wzdłuż Dunajca. Projekt ten jednak nie zwyciężył. Ekonomiczniejsza choć o wiele trudniejsza okazała się odbudowa tunelu.

Od roku 1946 (maj) roboty przejęło Państwowe Przedsiębiorstwo Robót Komunikacyjnych pod nadzorem Zarządu Kierownictwa Odbudowy Kolei Państwowych. Tempo prac znacznie wzrosło. Na skutek udostępnienia prac na szerszym froncie wprowadzono trzy zmiany przy wzrastającej stale ilości robotników. W wrześniu ub. r. w ogromnie trudnych warunkach na tym odcinku pracowało już 430 ludzi na jedną zmianę.

Trudności, które stale wylaśniały się w trakcie robót, były nieomal nie do przewyżyczenia. Olbrzymie ciśnienie usuwającej się góry powodowało skracanie i łamanie drzewa obudowy. Robotnicy pracowali w wilgoci, a stalym i niebezpiecznym wybuchu starych min. bez maszyn wiertniczych, kompresorów i dźwigów. Nasuwały się również stale trudności materiałowe, specjalnie jeśli chodzi o ciosy kamienne z piaszkowca. Wydobywano je nie tylko z pobliskich kamieniołomów w Barcicach i Kamonce, lecz

Wiedza Powszechna

Publikacje historyczne

Popularyzacja w zakresie historii tym się różni od innych dziedzin nauki, że opracowania historyczne nie przysparzają czytelnikowi tak dużych trudności w przyswajaniu treści, co inne działy, wymagające wiadomości podstawowych i pomocniczych. Występuje za to inna cecha w postaci ogromnego materiału pamięciowego, rosnącego w miarę, im więcej chcemy się dowiedzieć o dziejach kraju i dziejach świata.

Autor popularyzacji staje wobec konieczności bardzo starannej i wnikliwej selekcji, by spośród powodli zdarzeń i ich związków przyczynowych wybrać najważniejsze i najistotniejsze, by w publikacji o niedużych rozmiarach zachować właściwy stosunek podawania opisów i wniosków by w sumie powstało syntetyczne ujęcie całości zjawisk, pewnych okresów historycznych lub środowisk.

„Wiedza Powszechna“ zapoczątkowała wśród swych pierwszych kilkunastu zeszyciów również dwa cykle historyczne. Wskazują one, że wydawnictwo realizuje konsekwentnie swój plan wydawniczy, nakreślony w prospekcie, że właśnie chce podawać czytelnikom szkice naukowe zagadnień o najdonioślejszym znaczeniu.

W cyklu „Wielkie ośrodki najstarszej kultury“ ogłoszono do tej pory następujące zesty: Marian Serejski „Bizancjum“, Eugeniusz Śluszkiewicz

„Indie starożytne“, Janusz Chmielewski „Chiny przedwczorajsze i wczorajsze“, Bohdan Baranowski „Najazdy ludów stepowych“.

Nazwa cyklu i tytuły zeszytów informują nas dostatecznie o celu tego cyklu (tomu) a mianowicie, że chodzi o obraz najważniejszych kolebek kultury.

Są to szkice naukowe o bardzo skondensowanej treści. Autorzy idą raczej drogą nakreślenia najważniejszych zdarzeń, pozostawiając czytelnikowi wnioskowanie. Wnioski ogólne autorów są raczej lakoniczne. Może wobec małej objętości tych szkiców nie jeden z czytelników chciałby widzieć więcej materiału syntetycznego, podanego przez autora. To sprawa dyskusyjna.

Zestyty są ładnie ilustrowane, opatrzone mapkami a zeszyt traktujący o najazdach ludów stepowych zawiera ciekawą tablicę chronologiczną, przedstawiającą obecność przybywców stepowych w Europie.

Cykl „Europa feudalna“ omówimy później, gdy ukaze się większa ilość zeszytów.

Cykle historyczne „Wiedzy Powszechnej“ są przystosowane do swej roli podręcznej skarbniicy wiedzy. Czytelnicy, ceniący zwięzłość i rzeczowość opracowania dla lektury lub kształcenia się przyjmują je z zadowoleniem.

Obóz w Płaszowie – piekło podobne Oświęcimowi

Dalsze zeznania świadków w piątym dniu procesu płaszowskiego

W środę, w piątym dniu procesu płaszowskiego przed sądem Rejonowym w Krakowie przesłuchano kolejnych świadków. Ich zeznania nie tylko potwierdziły wiele stwierdzonych już przez poprzednich świadków faktów, ale wniosły również nowe szczegóły, uwypuklające zbrodniczą działalność całej załogi obozu, a w szczególności czterech głównych oskarżonych.

ZNAM BUESCHERA! TO MORDERCA MOJEGO DZIECKA

Ciężkie oskarżenia przeciw osk. Buescherowi wysuwa przede wszystkim św. Zygmunt Nornberg, b. szewc obozowy.

— Znam go — woła z płaczem — to morderca mojego dziecka.

A potem, pokazując fotografię straconej 6-letniej córeczki Lusi, świadek opowiada, jak oskarżony wysłaniem dziecka do Oświęcimia zemścił się na nim za to, że odmówił wykonania butów bez zezwolenia władz zwierziniczych.

Buescher potrafił być „litościwym”. Prowadził on raz 30-osobową grupę więźniów. Gdy znajdująca się w niej dzieci płakały z głodu, Buescher polecił rozdać im chleb. Więźniowie nie wiedzieli, że prowadzeni są na śmierć, podany chleb uspić miał zupełnie ich czujność.

Po zeznaniach św. Nornberga osk. Buescher rzucił okiem na podaną mu fotografię córki świadka, mówił: Nie znalazłem jej. Słowa te wywołały zrozumiałe oburzenie na sali.

Również z oburzeniem przyjął sala oświadczenie osk. Gläsera:

— Nigdy nie dręczyłem więźniów. Bo zeznania świadków oskarżają ciężko Gläsera. W obecności św. Jana Mischa Gläser zastrzelił trzy kobiety, m. in. Rechlukowa. Z okien baraku krawieckiego świadek widział często Gläsera wykonującego egzekucje. Św. Nornberg opowiada, jak osk. Gläser przesyłał do matki rozstrzelanej przez siebie Żydówki, żądając wyprania rękawiczek zbrzydzanych krwią córki.

ZWRÓCIMY AMERYCIE TRUPY

Św. Juda Fraenkel nie może opanować wzruszenia na widok osk. Zdrojewskiego, który zjechał się nad nim w obozie. Świadek był niejako „więźniem doświadczalnym”. Znęcano się nad nim w bestialski sposób i pokazywano zwiedzającym obóz dostojnikom niemieckim ze słowami: — Silnych ludzi mamy w obozie; ten przetrzymał to i to. A przetrzymał naprawdę wiele. Najtrazśniejszą mekę przechodził świadek zawieszony przez 5 godzin na skrzyżowanych na plecach rękach. Gdy więźniom mdlało, polewano go wodą i podsuwano na chwilę stołek. Św. Mischa stwierdza, że w czasie jego pobytu w obozie osk. Zdrojewski w oczach świadka zastrzelił ok 300—400 osób. Jak zeznał św. Sara Weltelbaum, do egzekucji grupy Żydów posiadających amerykańskie papiery. Zdrojewski wyraził się: — Zwrócimy Ameryce Żydów amerykańskich, ale zwrócimy trup

Specjalistą od bicia więźniów był osk. Landstoffer. Św. M. Bosakowa zeznała, że oskarżony pobił jej brata, który upadł w błoto przy dzwiganu desek, do tego stopnia, że ten 2 tygodnie chorował, doznał wstrząsu mózgu. O znęcaniu się Landstoffer opowiada również św. J. Urbanowski, pokazując bliznę nad okiem, którą ma od jego uderzeń. O sposobie bicia w obozie mówi św. Nornberg, który na zamówienie oficerów

wykonał specjalne pejcze z surowej skóry. Uderzenie tych pejczy raniło do krwi. Dwóch świadków rozpoznaje również osk. Dreera jako tego który bił więźniów na placu apelowym.

PRACA I CHŁOSTA W OBOZIE POLSKIM

Kilku świadków opowiada o ciężkich warunkach w obozie polskim w Płaszowie. Przesuwają się ponure obrazy pracy więźniów: bosa kobiety zaprzgnięte do załadunkowych wózków, czterech więźniów zmuszeni w ciągu dwóch godzin wyładować 25-tonowy wagon węgla, dzwiganie bezcelowe kamieniami na rozkaz, już po godzinach pracy — Obok nadludzkiej pracy panowała w obozie chłosta — katowanie więźniów na każdym kroku i bez powodu.

W ramach śródotowej rozprawy mec. Myszkowski wysunął wniosek, wyłączenia z przewodu sądowego sprawy osk. Ammeringa, który z powodu ciężkiej choroby płuc nie może się bronić. Prokuratorzy nie sprzeciwili się wnioskowi; sąd postanowił wezwać lekarza z urzędu i na podstawie jego orzeczenia odroczyć sprawę osk. Ammeringa.

Kronika krakowska

W trzecią rocznicę oswobodzenia Krakowa Uroczyste posiedzenie Miejskiej Rady Narodowej

Prezydium Miejskiej Rady Narodowej podaje do wiadomości, iż w sobotę, 17 bm. o godz. 12 w sali obrad MRN w Ratuszu pl. WW. Świętych 3 II p. odbędzie się uroczyste nadzwyczajne posiedzenie Miejskiej Rady Narodowej ku uczczeniu rocznicy oswobodzenia Krakowa spod jarzma hitlerowskiego przez bohaterską Armię Czerwoną.

Dowody „kultury” armii niemieckiej

Okręgowy sędzia śledczy w toku zbierania dowodów przeciwko stadthauptmannom krakowskim Pavlu i Krämerowi, znalazł w aktach ciekawej treści dokumenty.

Pismo Obandienstlettera Tieslera z 2 sierpnia 1944 r. do Reichslettera Bormanna stwierdza, iż na posiedzeniu rządu sekretarz dr Bühler i Koppe powiadomili rząd o rozpoczęciu się w Warszawie rozruchów. „Z domów strzelano do przechodniów, Euntownicy są silnie uzbrojeni we wszelkiego rodzaju broń. Uwagę zwraca nadzwyczaj wielka ilość pistoletów maszynowych, Rzucają granaty i posługiwano się środkami do zwalczania czołgów z bliska. Dowódca policji bezpieczeństwa i SD Bierkamp zaczął użycia jak najostrożniejszych środków represyjnych nie wyjącając „stukasów”.

W Krakowie zarządzono też odpowiednie środki przygotowawcze przy wzmożeniu pracy niemieckiej w mieście. Za wielkie niebezpieczeństwo uważa Tiesler silne grupy „band”, zorganizowanych na północ od Krakowa w okrogu Mięchowa. Siła ich dochodzi do dziesiątek tysięcy, a otrzymały one silne posiłki także z Krakowa. Przeciwko tym „bandom” wysłano policję ukraińską.

W innym liście Guderiana powiadoma Martina Bormanna, iż „na zlecenie gen. gub. dr Franka rozkazem posterunkom wschodniego frontu postępować z największą surowością i bezwzględnością przeciw wszelkim naruszeniom dyscypliny. Zarządzeniem, aby każdy żołnierz wyłapywany i wcielano do grup frontowych. Rozwój sytuacji wojskowej zmusza do zarządzenia daleko idącej ewakuacji obszaru Krakowa. Wszyscy Niemcy, o ile nie należą do wyznaczonych im

terenowo ważnych funkcji i nie są członkami służby policyjnej, będą natychmiast wysiedleni z miasta Krakowa. Osobom wolnego gospodarstwa zagrożeniem, iż w razie niestosowania się do rozkazów będą oddane do obozów pracy”.

W innym piśmie Tieslera do Bormanna stwierdzono, że na dworcu kolejowym w Krakowie podciągające na wschód mają bardzo małą ilość żołnierzy, podczas gdy podciągające na zachód i południowy zachód są przepelnione żołnierzami. „Większa część tych żołnierzy jedzie służbowo do Rumunii lub na Węgry, aby tam „szukać” (w oryginalnym słowie szukać jest tuje w cudzysłowie) swoich formacji. Nie mogę tego zrozumieć, że ty sięcie młodych ludzi zdolnych do noszenia broni opuszcza generałe gubernatorstwo, ażeby w zapleczu szukać swoich formacji. Poleciłem wyłapywać tego rodzaju jednostki i bezwzględnie wysyłać na front”.

W piśmie z 3 sierpnia 1944 Tiesler skarży się Bormannowi, że gen. gub. Frank polecił mu zdjąć mundur brunatny i nosić ubranie cywilne. „Gdy oświadczyłem gen. gubernatorowi, że nie mogę spełnić tego polecenia, dr Frank rozkazał mi spełnić natychmiast jego polecenia, ponieważ czuję się on odpowiedzialny za moje życie. A życie to obecnie na skutek noszenia brunatnego munduru jest zagrożone. Wyżsi oficerowie radzili mi, abym postanowił się u uniform polowy. Będąc on praktyczniejszy nawet na wypadek, gdyby miało przyjść do ostateczności. Czuję się w obowiązku jeszcze zaznaczyć, że przy ewakuowaniu Lublina pozostałe a zatrudnione w niemieckich placówkach kobiety niemieckie prosiły cofających się żołnierzy o zabranie ich na furgony wojskowe. Oficerowie i żołnierze stracali te kobiety z wozu i krzyczyli do nich: Precz z wami — zdychajcie, przeklęte świnię”.

Ruch budowlany w Krakowie

W ciągu grudnia rozpoczęto w Krakowie budowę 5 budynków, w tej liczbie 2 dla celów samorządu, 3 prywatnych. Cztery spośród tych domów budowane są od fundamentów, a w jednym prowadzone są roboty przy odbudowie. Jeden z rozpoczętych domów przeznaczony jest na cele mieszkalne. Ogólna kubatura budowy wynosi 2.658 m³, a liczba mieszkań 3, razem izb 5.

Spśród rozpoczętych prac w 8 poprzednich miesiącach wykończono 9 budynków, w tej liczbie 2 samorządowe i prywatnych 6, o ogólnej kubaturze 6.033 m³. W nowych domach znajduje się 6 mieszkań o ogólnej liczbie 11 izb.

Wyspiański i odnowa teatru w Europie

W ramach cyklu odczytów o Stanisławie Wyspiańskim, urządzonej przez T-wo Miłośników Książki w sali wykładowej Miejskiego Muzeum Przem. Art. Smoleńsk 9, mówić będzie w piątek 16 bm, dyr. Teofil Trzciniński na temat „Wyspiański i odnowa teatru w Europie”. Początek odczytu o godz. 18. Bilety do nabycia w Muzeum Przem. Art.

Kraków przestanie się wstyżać

W odpowiedzi na odezwę ks. ppłk. mgr Henryka Weryńskiego znany kupiec krakowski Witold Truskowski, właściciel firmy tekstylnej przy ul. Długiej 1, przekazał Kolu Centralnemu P. Z. Z. kwotę 2.000 zł.

Niewątpliwie wielu obywateli m. Krakowa pojedzie w ślady ob. Truskowskiego.

Ceny na artykuły pierwszej potrzeby

Wojewódzka Komisja Cennikowa przy wojewodzie krakowskim podaje, iż ceny maksymalne na artykuły spożywcze pierwszej potrzeby obowiązujące od 1 bm. pozostają nadal bez zmian aż do odwołania.

ZA DONIESIENIE DO GESTAPO. Sąd Okręgowy Karny Wydział VII rozpatrywał sprawę Haliny Talińskiej z Krakowa, oskarżonej o to, że wniosła doniesienie do gestapo na Leona Ostrowskiego, którego następnie aresztowano i wywieziono do obozu. W obozie Ostrowski zmarł. Sąd pod przewodnictwem s. o. dr Soleckiego skazał Talińską na 5 lat więzienia. Talińska odpowiadała z wolnej stopy i została aresztowana na całą rozprawę. Oskarżał prok. mgr Koniuszewski.

Józefowi Karbowskiemu wybitnemu artyście i pedagogowi

W Teatrze Miejskim im. J. Słowackiego odbędzie się w czwartek jubileusz 40-lecia pracy Józefa Karbowskiego zasłużonego artysty dramatycznego i reżysera oraz znakomitego pedagoga, który polskiej scenie przysporzył wielu wybitnych aktorów. Jubileusz rozpocznie się o godz. 19. Jubilat wystąpi w sztuce Jerzego Szaniawskiego „Adwokat i róże”.

Po przedstawieniu przedstawiciele władz, organizacyjni oraz społeczeństwa złożą jubilatowi wyrazy uznania za jego twórczą pracę dla dobra sztuki polskiej. Spodziewany jest przyjazd dyr. Dep. Teatru Ministerstwa Kultury i Sztuki St. R. Dobrowskiego.

Józef Karbowski urodził się 25. X. 1888 r. w Krakowie. Tutaj ukończył gimnazjum i szkołę dramatyczną Michała Przybyłowicza oraz stawiał pierwsze kroki na scenie, biorąc przed 40 laty udział w pierwszej realizacji kilku obrazów „Nocy listopadowej”, „Wyspiańskiego, wystawionych siłami Akademickiego Koła Miłośników Dramatu Klasycznego. Do prac Koła powrócił po wielu latach jako prelegent i reżyser w czasie gdy prezesem Koła był obecny premier Józef Cyrankiewicz.

Po ukończeniu szkoły dramatycznej, Józef Karbowski działał jako aktor i reżyser w teatrach Krakowa.

Sosnowca, Lwowa i Warszawy. W czasie pierwszej wojny światowej wystawia w Charkowie m. in. „Dziady” Mickiewicza i „Kordiana” Słowackiego.

Po powrocie do kraju przez 10 lat pracuje jako aktor i reżyser na kreślonych zachodnich i wschodnich. W tym czasie przez 4 lata jest dyrektorem teatru w Bydgoszczy i Katowicach, a przez 3 lata współpracuje z Juliuszem Osterwą w „Reducie”. Po dwuletnim pobycie w Teatrze Polskim w Warszawie wraca do rodzinnego Krakowa w 1931 r. Za czasów pierwszej dyrektury Osterwy (1932/35) obejmuje stanowisko zastępcy dyrektora Teatru im. Słowackiego. W 1938 r. obchodzi 30-lecie pracy artystycznej i zostaje odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi. Poza pracą aktorską i reżyserką prowadzi działalność pedagogiczną jako wykładowca w szkołach dramatycznych i członek komisji egzaminacyjnych ZASP-u. Józef Karbowski bierze wybitny udział w życiu organizacyjnym Związku Zawodowego Artystów Scen Polskich. W r. 1936 został zaliczony w poczet członków zasłużonych. Obecnie jest prezesem wojewódzkiego oddziału ZASP-u.

Czołowe role Józefa Karbowskiego to: Kreon w „Antygonie”, Judasz z Kariothu, Kaligula, Rejent w „Zemście”, Rejent w „Panu Damazym”, Ziethen w „Fryderyku Wielkim”, Jago w „Otelu” i in.

Zagadnienie bezpieczeństwa pracy

Zagadnienie zabezpieczenia robotnika w zakładach pracy przed niebezpieczeństwem oraz zapoznanie go z higieną pracy było przedmiotem konferencji, jaka odbyła się w środę w Inspektoracie Pracy przy ul. Łubińskiej 25. W konferencji tej wzięli udział referenci bezpieczeństwa i higieny pracy oraz przewodniczący kół bezpieczeństwa pracy.

Obrazy otworzył obwodowy inspektor pracy inż. Królkiewicz, obrazując akcję bezpieczeństwa i higieny pracy na terenie zakładów pracy. Z kolei odbyła się dyskusja, w której poszczególni przedstawiciele zakładów pracy omawiali omawiane problemy.

SAMOCHÓD WPADŁ W TĘM LUDZI. Na przystanku tramwajowym na ul. Kamelińskiej, róg Michałowskiego, prywatny samochód osobowy wpadł w tłum ludzi, wsiadających do tramwaju. Jedna osoba doznała wstrząsu mózgu i ogólnych potłuceń, a dwie osoby ran ciężkich i ogólnych potłuceń. Ofiary przewoził lekarz Pogotowia Ratunkowego do szpitala. Dochodzenia prowadzi M. O.

WYROK UNIEWINIAJĄCY. Przed Sądem Okręgowym Karnym Wydz. VII stanął Leopold Behrendt z Bydgoszczy, oskarżony zamieszkały w Krakowie, któremu akt oskarżenia zarzucał podpisanie listy narodowościowej niemieckiej. Sąd, któremu przewodniczył s. o. dr Solecki, przestąpił szereg świadków, którzy o oskarżonym wydał jak najlepsze opinie, potwierdzając również oświadczenie oskarżonego, że posiadał on jedynie fałszywą „kennkarte” niemiecką. Mając własne przedsiębiorstwo Behrendt niejednokrotnie udzielał pomocy materialnej Polakom, a także wysyłał paczki żywnościowe do obozów koncentracyjnych. Wyrokiem sądu Behrendt zostaje uniewinniony.

PODZIĘKOWANIE. Miejski Komitet Akcji Pomocy Zimowej składa nintejszym sendeczone podziękowanie artystom i artystom teatrów miejskich: E. Stojowskiemu, C. Kreyczł, L. Ruszkowskiemu, T. Surowi i Zb. Pl. lusiowi za uświetnienie swymi produkcjami wieczorku, urządzonego 10 bm. w „Gospodzie Aktorów” na rzecz Akcji Pomocy Zimowej. Takież podziękowanie składa Komitet dyrektury „Gospody Aktorów” za daleko idące udogodnienia w urządzeniu tego wieczorku.

Komunikaty

DYŻUR LEKARZA-POŁOŻNIKA UBEZPIE. CZALNI SPOL. dnia 15 stycznia — dr Władysław Ferster, Retoryka 18, m. 6, tel. 585-86.

W nagłych zachorowaniach w nocy należy wezwać lekarza dyżurnego z Ubezpieczalni, telefon 570-70.

DYŻURY APTEK: Rynek Główny 45, Plac Matejki 2, Kamelińska 9, Krowoderska 74, Stradom 2, Dietla 76, Plac Zgody 18, 29 Listopada 17, Medalskiego 7, Bronowice Małe — ul. Wyspiańskiego 4.

WIECZÓR KOLEJ w wykonaniu nagrodzonych na ostatnim Konkursie Chórów zespołów Międzyszkolnego Chóru Żeńskiego pod kier. prof. A. Popiela oraz Męskiego Chóru „Zaby” z Chrzanowa, prof. Oczkowskiemu — odbędzie się w niedzielę 18 bm, o godz. 18.30 w Polskiej YMCA, Krowoderska 8, gdzie można nabyć w przedsprzedaży bilety.

ODCZYTY SZKOŁY ZDROWIA UBEZPIE. CZALNI SPOL. (ul. 1 Maja 5, parter) — w piątek 16 bm, o godz. 18 od Stan. Litwacy wygłosi odczyt pt. „Sezonowanie ochronne przeciw gruźlicy”. Wstęp wolny.

WYDAWANIE MAKI DLA CZŁONKÓW ZWIĄZKU EMERYTÓW PAŃSTW. I SAMOZRZĄD. w Krakowie (Grodzka 39), odbywać się będzie do 20 bm, ul. Sobieskiego 19, II p, m. 6, w godz. 10—12.

POSIEDZENIE NAUKOWE TOW. NEUROLOGICZNO-PSYCHIATRYCZNEGO odbędzie się w piątek 16 bm, godz. 19, w Klinice Neurologiczno-Psychiatrycznej U. J.

W KRAK. TOW. TECHNICZNYM (Straszewskiego 28) odbędzie się 16 bm, o godz. 18.45 wspólne posiedzenie naukowe z Oddz. Krak. Pol. Zw. Inżynierów Budowlanych; inż. A. Rzonka wygłosi referat: „Miasta nadwiślańskie i zagospodarowanie „Wisły”.

KALENDARZYK IMPREZ

na czwartek 15 stycznia
Teatr, Miejski im. J. Słowackiego — godz. 19: „Adwokat i róże” — jubileusz 40-lecia pracy artystycznej Józefa Karbowskiego. — Miejski Stary Teatr — Duża sala, godz. 19: „Kapelusz słonkowy”; Mała sala, godz. 19.15: „Mąż i żona”. — Teatr Powszechny TUR — godz. 19: „Szklanka wody”. — Teatr Rapsodyczny — godz. 19.15: „Dialogi młodości”; C. Norwida. — Teatr RPTD Wesola Gromadka — godz. 15: „Placówka (dla szkół średnich)”. — Teatr Łalki i Aktora „Groteska” — godz. 17: „Dwa Michały i świat cały”.

ODCZYTY. Prof. dr K. Stolyhowy: „Antropologia w Związku Radzieckim”. — w Coll. Nowodworskiego, ul. św. Anny 12, godz. 18. — Wstęp wolny.

„PODWIECZORKI PRZY KOMINKU” W GOSPODZIE AKTORÓW — codziennie od godz. 17—19. Występują: Krystyna Mańasterska (pięśń) i Władysław Woźnik (recytacje). Przy forteplanie Alfred Müller.

KINA. Świt: „Symfonia pastorałna”; Wanda: „As wywiadu”; Apollo i Sztuka: „Podejrzanie”; Ulecha: „Skarb Tarzana; Warszawa: „On czy ona”; Gdańsk: „Pięć żuchów”; Wolność: „W cieniu podejrzanie”. — Początek seansów w kinie Świt: godz. 15.30, 17.45 i 20; w Sztuce: godz. 15.30, 17.30 i 19.30; w wszystkich innych kinach o godz. 16, 18 i 20.

DZWIĘKOWE KINO OSWIATOWE (Garczka 1); 1. Odra do Białku. 2. Koperak. 3. Komedyjka. Początek seansów o godz. 16, 17.30 i 19. W niedziele i święta poranki. **KINO OBJAZDOWE TOW. PRZYJAŃLI POLSKO-RADZIECKIE** (Batorego 14) codziennie o godz. 19.30 film produkcji radzieckiej „Koncert” oraz kronika filmowa; w niedziele o godz. 14, 17 i 19.30.

NAJCIEKAWSZE AUDYJCIE ROZGŁOSI KRAKOWSKIEJ na piątek 16 stycznia

Godz. 8.35: Kwadrans prózy „Zelazna kurtyna”; 10.40: Aud. Min. Oświaty; 12.20: „Młody adepcy teatru”; 12.30: Aud. rozrywkowej 15.40: Aud. dla dzieci — „Odpowiedzi na listy”; 16.30: Aud. dla chorych, oprócz ks. R. Kaz. 16.55: „Chłopiec z Salskich stepów” — aud. dla młodz.; 18: R. U. L. „Emil Godlewski” — wykład prof. dr M. Korczewskiego 19.15: Koncert symfoniczny Krak. Filharmonii; 21.30: „U naszych przyjaciół” — Rumunia; 22: Aud. rozrywkowa.

Kolejarze PPR-owcy przystępują do współzawodnictwa pracy

Po konferencji przedstawicieli Związku Zawodowego Kolejarzy odbyła się narada aktywny kolejowego Polskiej Partii Robotniczej, na której kolejarze PPR-owcy uchwalili masowe przystąpienie do akcji współzawodnictwa pracy, dając tym samym przykład ofiarności w odbudowie i przebudowie naszego kraju.

DOKP Kraków na naradzie uchwalił powołać do życia komitetu współzawodnictwa pracy we wszystkich jednostkach służbowych. Na każdym odcinku pracy postanowiono wywiesić tablice, gdzie będą umieszczone nazwiska najbardziej przodujących we współzawodnictwie pracowników, zaś globalne wyniki będą kontrolowane przez komitety, które podadzą prasie miejscowej osiągnięcia w dziedzinie współzawodnictwa.

Do czasu opracowania nowych norm premiowych przez Ministerstwo Komunikacji komitet okręgowy ustalił, aby część funduszu nagród przydzielono dyrektorowi KP dla nagrodzenia pracowników wybijających się w akcji współzawodnictwa pracy.

Lubię sporty

Anida

Współzawodnictwo pracy

PAŃSTWOWE ZJEDNOCZENIE PRZEMYSŁU FERMENTACYJNEGO w ZABRZU ogłasza
PRZETARG NIEOGRANICZONY
na wykonanie robót remontowych
przy adaptacji budynku w Przemysłu przy ul. Czarneckiego

DZIAŁ HANDLOWY
WZMIANKA O PRZETARGU
CENTRALNE BIURO ZAOPATRENIA P. P. P. w KRAKOWIE,
ul. WYBICKIEGO 10 ogłasza przetarg nieograniczony
na wykonanie:

GASNICE — SPRZĘT POZARNICZY
„ELMAR“
Kraków, Rynek Główny 33. — Tel. 591-14

FABRYKA PUDEŁEK TEKSTUROWYCH
L. Chorażak i Ska
Kraków-Podgórze, ul. Nadwiślańska 7
Telefon 549-38
WYKONUJE PUDEŁKA
wszelkich rodzajów z własnego i powierzzonego surowca.

POWAŻNE PRZEDSIĘBIORSTWO
HANDLOWE w RZESZOWIE
poszukuje:
Kwalifikowanego Kierownika Księgowości przebiegłej — bilansistą
Referenta handlowego z branży ceramicznej
Referenta handlowego z branży materiałów budowlanych.

Uwaga! RZESZÓWI
KSIĄŻKI
GAZETY
CZASOPISMA
MAPY
Wielki wybór! Fachowa obsługa
Sprzedaż z rabatem dla członków „Czytelnika“

CENNIK OGŁOSZEŃ
w „DZIENNIKU POLSKIM“
OGŁOSZENIA TEKSTOWE:
(tukład 5-cio spaltowy)
za 1 mm szer. spaltu 52 mm
do 70 mm zł. 120,—
do 121 mm — 200 mm zł. 165,—
do 121 mm — 300 mm zł. 200,—
do 201 mm — 300 mm zł. 240,—
ponad 300 mm zł. 310,—

Wolne posady
POSZUKUJE pomocnicy do
kuchni restauracyjnej. Zgłoszenia: Plac Szczepański 7,
Restauracja. 10728
ZARZĄD Spółdzielni Rolniczo-Handlowej „Rolnik“ w
Wolbromiu, pow. Olkusz,
poszukuje zaraz buchaltera-bilansistę. Podania wraz z
świadczeniami i referencjami
na należy kierować do Zarządu
wyżej podanej Spółdzielni. 10302-3

WYWÓRNA wyrobów
szklanych, Kraków, ulica
Dieta 15. poszukuje kwalifikowanych dmuchaczy. —
Zgłoszenia codziennie od
9—12. 10309-3
RUTYNOWANA sfera do
prowadzenia buchalterii przebiegłej
— potrzebna natychmiast. Zgłoszenia: Księgarnia
Kraków, Floriańska 44. 10739

POMOCNICA domowa
potrzebna od zaraz. Władomości:
Długa 33/10. 11154
POTRZEBNA dziewczyna z
gotowaniem od zaraz, na
dobrych warunkach. Zgłoszenia: Bracka 8/2, od godz.
13—15. 11153

POSZUKUJE jakiegokolwiek
pracy biurowej w Krakowie.
Łaskawe oferty Dziennik Polski
„Nr. 10734“.

WOZNICA z jednym lub
parą koni z wozem lub
platebem poszukuje stalego
codziennego zajęcia. Dziennik
Polski „Nr. 10732“.

BIANSISTKA z długoletnią
praktyką, przyjmuje pracę.
Zgłoszenia: Dziennik Polski
„Nr. 10339“.

CUKIERNIK zdolny
poszukuje pracy. Oferty Dziennik
Polski „Nr. 10755“.

Kupno
SKÓRKI surowe piżmaków,
lisów, królików itp. kupujemy. —
„Karakuł“, Kraków,
Rynek Główny 11. 33319-10

WANIŁINĘ, KWASEK,
KORZENIE kupuje MAJEWSKI,
Kraków, Floriańska 53.
33346-10

MEYŃSKIE maszyny, przy-
bory wszelkiego rodzaju do
starstwa firma Kanarek,
Kraków, Mazowiecka 35.
32945-10
TAPCZANY, otomany, szafę
kombinowaną, spiżalnię
— sprzedam, Kraków,
Starowiślna 33, w podwórku.
10509-10

SIPIALNIE, tapczany, szafy
trójdzienne, kombinowane,
zapalnicę, sprzedam, Kraków,
Starowiślna 33, w sieni, na
prawo. 10092-10
PIANINA fortepiany okaz-
jącznie sprzedaje, kupuje
Kwiatkowski, Kraków, Szpi-
talna 20. 10094-10

MEYŃSKIE maszyny, kamie-
nie, łożyska kulkowe — do-
starcza Witold Dynowski,
Kraków, Bracka 7.
10200-10
OKAZJA! Tapczan nowo-
czesny dwuosobowy, 6 ma-
teracy wiosennych, otoma-
ne, nowe — sprzedam,
Kraków, Krakowska 46/5.
10287-10

POMOCNICA domowa
potrzebna od zaraz. Władomości:
Długa 33/10. 11154
POTRZEBNA dziewczyna z
gotowaniem od zaraz, na
dobrych warunkach. Zgłoszenia:
Dziennik Polski „Nr. 10753“.

WOZNICA z jednym lub
parą koni z wozem lub
platebem poszukuje stalego
codziennego zajęcia. Dziennik
Polski „Nr. 10732“.

BIANSISTKA z długoletnią
praktyką, przyjmuje pracę.
Zgłoszenia: Dziennik Polski
„Nr. 10339“.

CUKIERNIK zdolny
poszukuje pracy. Oferty Dziennik
Polski „Nr. 10755“.

Kupno
SKÓRKI surowe piżmaków,
lisów, królików itp. kupujemy. —
„Karakuł“, Kraków,
Rynek Główny 11. 33319-10

WANIŁINĘ, KWASEK,
KORZENIE kupuje MAJEWSKI,
Kraków, Floriańska 53.
33346-10

PIANINO czarne, pancerna,
okazyjnie sprzedam,
Kraków, Lemartowicza 12/4.
11141-2
MASZYNY Singera, krytą
— sprzedam, Kraków, św.
Gertrudy 7/13, oficyjny.
11136
TAPCZAN dwuosobowy, no-
wy, sprzedam tapicer,
Kraków, SZPIITALNA 24.
11133-2

OTOMANY, łożka, tapczany,
kotary poleca sklep,
Kraków, Floriańska 26.
11132
SINGERA maszynę krytą —
sprzedam. Kraków, Mazo-
wiecka 33, m. 1.
11158-2
WILLE, DOMEK, KAMIENCEK
komfortowy, PARCELE bu-
dowlane, GOSPODARSTWA
sprzedają, Kraków, SIENNA
5. 10285-3

MEYŃSKIE maszyny, kamie-
nie, łożyska kulkowe — do-
starcza Witold Dynowski,
Kraków, Bracka 7.
10200-10
OKAZJA! Tapczan nowo-
czesny dwuosobowy, 6 ma-
teracy wiosennych, otoma-
ne, nowe — sprzedam,
Kraków, Krakowska 46/5.
10287-10

POMOCNICA domowa
potrzebna od zaraz. Władomości:
Długa 33/10. 11154
POTRZEBNA dziewczyna z
gotowaniem od zaraz, na
dobrych warunkach. Zgłoszenia:
Dziennik Polski „Nr. 10753“.

WOZNICA z jednym lub
parą koni z wozem lub
platebem poszukuje stalego
codziennego zajęcia. Dziennik
Polski „Nr. 10732“.

BIANSISTKA z długoletnią
praktyką, przyjmuje pracę.
Zgłoszenia: Dziennik Polski
„Nr. 10339“.

CUKIERNIK zdolny
poszukuje pracy. Oferty Dziennik
Polski „Nr. 10755“.

Kupno
SKÓRKI surowe piżmaków,
lisów, królików itp. kupujemy. —
„Karakuł“, Kraków,
Rynek Główny 11. 33319-10

WANIŁINĘ, KWASEK,
KORZENIE kupuje MAJEWSKI,
Kraków, Floriańska 53.
33346-10

WPISYWA na kursy kroju,
szycia, modelowania przy-
jmują Sekretariat, Kraków-
ska 4, m. 1.
10292-3
KORESPONDENCYJNE KUR-
SY KSIĘGOWOSCI. Infor-
macje: Lublin, skrytka po-
cztowa 105. 3052k-20

PROFESOROWIE przygo-
tują do matury, wszystkie
przedmioty. Sienkiewicza
12/8. 10722-3
Noclegi
PENSJONAT, noclegi wygo-
dne, Kraków, Starowiślna
28/8, telefon 502-09.
10438-10
POKOJE dla przyjezdnych
poleca pensjonat Ostoja,
Kraków, Gołębia 14.
11137

WILLE, DOMEK, KAMIENCEK
komfortowy, PARCELE bu-
dowlane, GOSPODARSTWA
sprzedają, Kraków, SIENNA
5. 10285-3
MEYŃSKIE maszyny, kamie-
nie, łożyska kulkowe — do-
starcza Witold Dynowski,
Kraków, Bracka 7.
10200-10

POMOCNICA domowa
potrzebna od zaraz. Władomości:
Długa 33/10. 11154
POTRZEBNA dziewczyna z
gotowaniem od zaraz, na
dobrych warunkach. Zgłoszenia:
Dziennik Polski „Nr. 10753“.

WOZNICA z jednym lub
parą koni z wozem lub
platebem poszukuje stalego
codziennego zajęcia. Dziennik
Polski „Nr. 10732“.

BIANSISTKA z długoletnią
praktyką, przyjmuje pracę.
Zgłoszenia: Dziennik Polski
„Nr. 10339“.

CUKIERNIK zdolny
poszukuje pracy. Oferty Dziennik
Polski „Nr. 10755“.

Kupno
SKÓRKI surowe piżmaków,
lisów, królików itp. kupujemy. —
„Karakuł“, Kraków,
Rynek Główny 11. 33319-10

WANIŁINĘ, KWASEK,
KORZENIE kupuje MAJEWSKI,
Kraków, Floriańska 53.
33346-10

Teatr — Imprezy artystyczne
Państwowy Teatr śląski
im. St. Wyspiańskiego — w Krakowie!
Dla uczczenia trzecie rocznicy uwolnienia Krakowa zaproszono do teatru m. im. J. Słowackiego zespół
Państw. Teatru Śląskiego na niedzielę 18 bm. Artysty
katowicki odegrają dwukrotnie sztukę M. Gorkija
„JEGOR BULYCZOW I INNI“
w reżyserii dyr. Władysława Krasnowieckiego.
Przedstawienia odbędą się o godz. 15.30 i 19.30.
Będą to tylko dwa występy. Światłe wykonanie tej
znakomitej sztuki przez zespół śląski odbiło się entu-
zjastycznym echem w prasie całego kraju. Będzie to
zatem dużej klasy wydarzenie artystyczne dla naszego
miasta.
Bilety do nabycia w kasie teatru im. J. Słowackiego
3257k

„SŁOMKOWY KAPELUSZ“
z Antonim Fertnerem
Dziś na dużej sali Miejskiego Starego Teatru o godz.
19-tej grana jest arcywesoła krotoczwila E. Labiche'a,
ciesząca się ogromnym powodzeniem pt. „Słomkowy
Kapelusz“ z udziałem Antoniego Fertnera. Reżyseria i
inscenizacja: Roman Zawistowski. Dekoracje: Marian
Eliś. Kostiumy: Janna Ipporska. Muzyka: Adam Kopy-
ciński. Tańce: Eugeniusz Papliński. 3251k

„MAŻ I ŻONA“ Aleksandra Fredry
Dziś o godz. 19.15 na małej sali grana jest dosko-
nała komedia Al. Fredry, z dowcipnymi tekstami mię-
dzysłownymi Adama Polewki „Maż i Żona“, w reży-
serii Władysława Krzemińskiego, w dekoracji Andr-
ja Stopki. 3250k

Olbryzi sukces
„SZKŁANKI WODY“
w Teatrze Powszechnym TUR
Teatr Powszechny TUR gra codziennie o godz. 19-ej
z wielkim powodzeniem „Szklankę wody“, z udziałem
Jadwigi Zaklickiej. 3214k-4

Teatr Rapsodyczny, ul. Warszawska 5
Cypriana Norwida
„DIALOGI MIŁOŚCI“
(„Kiepatra“ i „Tyrtel“)
w opracowaniu literackim i scenicznym Mieczysława Ro-
tarczyka, z muzyką Zbigniewa Jeżewskiego.
Przedstawienia odbywają się w soboty, niedziele, śro-
dy i czwartki o godz. 19.15. 10247-5

Kawiarnia Palais de Dance „Casanova“
od dnia 10 stycznia codziennie
Wspaniały program artystów scen
polskich i czeskosłowackich
Miła Kolpikówna — Wojtek Ruszkowski — Eugeniusz
Papliński — Rudi Dag — atrakcja steep na rolnach —
orkiestra Szewczyka Janusza — konferencier Fotygo-
Folski.
Początek o godz. 21 — Kawiarnia czynna codziennie
od godz. 20-ej. W każdą niedzielę i święta podwie-
czorki taneczne o godz. 17. 3213k-3

ZGUBIONO 12 stycznia wien-
czone w tramwaju Nr 6
teżak 20zł z podręcznikami
A. H., księgami handlowymi,
dokumentami i gotówką
28-500 firmy Globitor,
Kraków, Starowiślna 62.
Zna-
lazcę prosimy o zwrot z
wynagrodzeniem firmie, al-
bo Kargol Leopold, Kraków,
Niyw 20. 10783

ZGUBIONO legitymację
członkowską Związku Za-
wodowego, wydane w Kra-
kowie, na nazwisko Frętek
Jakub, Paździśnik Marian,
Sosik Mieczysław. 11149

UNIEWAŻNIAM zgubioną
kartę rejestracyjną RUK
Kocioł na nazwisko Fiedler
Franciszek, adres 3254k

UNIEWAŻNIAM zgubioną
dowód osobisty, wystawiony
przez Starostwo w Krakowie
oraz legitymację służbową
Zjedn. Przed. Wier. Gór-
nicznych Katowickich na naz-
wisko Inż. Niemczyk Adam,
ur. 16. XII. 1910 w Krako-
wie. 10319

SZKOŁY — BIBLIOTEKI
ŚWIETLICE — CZYTELNIĘ
zaopatrują się w książki
w KSIĘGARNI SPÓŁDZ. WYDAWNICZEJ
„CZYTELNIK“
Kraków, Plac Mariacki 9. — Tel. 555-78
(obok Kościoła Mariackiego) 341gr
Uwaga: Nie mylić z inną firmą o podobnej nazwie!
Katalogi gratis i franco

ZGUBIONO 12 stycznia wien-
czone w tramwaju Nr 6
teżak 20zł z podręcznikami
A. H., księgami handlowymi,
dokumentami i gotówką
28-500 firmy Globitor,
Kraków, Starowiślna 62.
Zna-
lazcę prosimy o zwrot z
wynagrodzeniem firmie, al-
bo Kargol Leopold, Kraków,
Niyw 20. 10783

UNIEWAŻNIAM zgubioną
leg. pracy Zakł. Solnaw. PPS,
Związek Zawodow. i dowód
osobisty na nazwisko Włady-
ślaw Stanchuk. 10738

UNIEWAŻNIAM zgubioną
kartę demobilizacyjną
na nazwisko Baran
Stanisław, Przylasek Ruski
gmina Ruszcza. 10784

UNIEWAŻNIAM dowód re-
jestracji samochodu
Nr B 25844, zgubiony 31 grudnia
1947. 10324

UNIEWAŻNIAM skradzioną
legitymację Spółdzielni
„Walka“ Nr 1244 na naz-
wisko Choraży Zieliński Lu-
dwik. 10325

UNIEWAŻNIAM skradzioną
książeczkę wojskową i kartę
re. RUK. Safarna Stanisław,
Wieprz 83. 10340

UNIEWAŻNIAM zgubioną
kartę rejestracyjną RUK
na nazwisko Torba Stanisław —
Kraków, Jakuba 7. 10778

UNIEWAŻNIAM zgubione
świadectwo trzeciej klasy
Gimnazjum Kupieckiego w N.
Targu na nazwisko Izdebski
Jan. 10777

UNIEWAŻNIAM zgubioną
książeczkę wojskową i kartę re-
jestracyjną RUK Kraków na
nazwisko Giża Roman, Kna-
ków, Kołetek 8. 10776

UNIEWAŻNIAM skradzioną
w r. 1939 metrykę na naz-
wisko Maria Kornecka. 10773

UNIEWAŻNIAM zgubioną
legitymację dozorców Mazur
Maria, Grottegra 22. 10732

ZGUBIŁAM zegarek damski,
złoty z bransoletką marki Lu-
sina. Uczelnia znajduje do-
brze wynagrodzić. Św. Jama
18, Kursy maszynopisma. 10771-2

UNIEWAŻNIAM skradzioną
legitymację nauki naukowej,
wydaną w Jarosławiu, Po-
dociec Anieli. 10713

UNIEWAŻNIAM zgubioną
kartę rejestracyjną na na-
zawisko Pańszczyk Stefan, ur.
25. IX. 1920 w Bobinie, wy-
stawioną przez R. K. U. Bu-
siko. 2019a

5000 zł nagrody dam od-
dawać zgubionej siatce w bra-
zowym futerale na szosie
Skawina-Kraków, 10 stycz-
niacznica wieczór. — Kraków-
Dębniak, Kilińskiego 3, tel.
594-48. Pawłowski, 10730

UNIEWAŻNIAM zgubione
dokumenty i papiery inwal-
dzie, orzeczenie komisji le-
karskiej Władysława Rylewicz
10745

UNIEWAŻNIAM zgubioną
kartę rejestracyjną wojsko-
wą wydaną RUK Nowy Sącz
na nazwisko Stanisław, Zbi-
gniew Halota, 10743

Różne
NAPRAWIA bez śladu u-
szkodzoną garderobę jedynie
Tkalinia Sztuczna, Kraków,
Starowiślna 22. 10198-10

DWIEŚCIE milionów wygra-
nych przynosi nowa loteria.
Czy posiadasz już los z
szczęśliwym kolektorem —
„WSPÓLNOTA“, Centrala,
Kraków, plac W.W. Świę-
tych 8, nagród Magistratu,
tel. 540-32. 10368-5

NAPRAWY zegarków, bud-
żków, biżuterii złotej wyko-
nuje najtaniej: Gajewski,
Kraków ul. Starowiślna 26.
10611-8

MAM lokal przemysłowy z
kompletnym warsztem, do-
brze prosperujący, w śró-
dmieściu, poszukując współ-
nika do prowadzenia war-
sztu lub produkcji prze-
mysłowej. Zgłoszenia: Dzien-
nik Polski, Kraków, „Nr
10762“. 10762-3

DEKATYZA I PLISOWANIE;
Bracka 13. WAŻNE DLA
SAMODZIAŁÓW. 10687-10

SZUKAM współnika z większą
gotówką do sklepu wrobio-
nego w dobrym punkcie —
Dziennik Polski „Nr. 10737“.
10737

PIESKI różne rasy sprzeda-
je, kupuje oraz przeprowadza
trezury Hodowla, Kra-
ków, Wadwicka 41, telefon
587-91. 3195k-2

FIRMA HANDLOWA z
KRAKOWIE, pierwszorzędną
lokal, wyrobioną klientelą,
obejmuje PRZEDSTAWICIEL-
STWO poważnej wytwórni,
najchętniej z branży wło-
knioczo-odzieżowej lub ga-
lanteryjnej. — Zgłoszenia
Dziennik Polski „Nr 10318“.

PANU starszemu, kultural-
nemu, proponuję wspólne
organizowanie placówki
handlowej, względnie przy-
stąpię do spółki istnieją-
cego przedsiębiorstwa. Zgo-
szenia Dziennik Polski „Nr
10320“.

WSPOLNIKA posiadającego lo-
kal 2-3 ubikacji poszukuje
Dziennik Polski „Nr. 11146“
11146-2

NALEŻNOŚĆ za OGŁOSZENIA NALEŻY
WPLACAĆ NA KONTO PRO Nr 13-111

O niżki kolejowe dla niezamożnych turystów

Okres świąt Bożego Narodzenia w Zakopanem zaznaczył się niebывалым zjazdem turystów, narciarzy i wczasowiczów z całej Polski. Miało się złudzenie, że wróciły dawne świetne czasy dla stolicy Podhala. Zagościły znowu w niej mnogie rzesze, spragnione śniegu, gór i wytchnienia po pracy. Głównym tematem rozmów była kapryśna pogoda i zwyżka, ale nie barometru, tylko... biletów kolejowych od stycznia.

Masowy ruch turystyczny i narciarski w Polsce — to hasło naczelne, jakie postawiły sobie odnośnie związki i towarzystwa oraz władze sportowe, w pierwszym rzędzie PUiF, i PWT. Wszyscy rozumieją doskonale, jak ważna jest ta akcja dla zdrowia i tężyzny narodu, oraz jak doniosłą rolę gospodarczą odgrywa turystyka zimą i letnią dla tych rejonów Polski, które nie mają warunków dla intensywnej gospodarki rolnej czy przemysłowej posiadają natomiast bogactwo piękna natury — a z nim związaną atrakcyjność turystyczną. Rząd Rzeczypospolitej ma pełne zrozumienie dla masowej turystyki zimowej i letniej, przykład dał sam Prezydent, który

jest sam turystą i któremu nieobcy jest móż szlaków górskich, — narciarzami i turystami są premier Czarnecki i tak zapalony ideolog górski, jak m.in. Wolski, prezes PTT, oraz PZN. Wielu posłów sejmowych wykorzystuje wolne chwile, spiesząc na narty czy wycieczkę górską. Na licznych konferencjach programowych naszych organizacji turystycznych zaznaczono dobitnie zasadę masowości ruchu narciarskiego i turystycznego i szczególnie uwzględnienie tych warstw społecznych, przede wszystkim młodzieży, które dotąd wydziedziczone były od korzystania z wartości turystyki. Tymczasem, w początkach nowego roku zawiśl nad całą tą akcją, zapoczątkowaną z takim wielkim nakładem sił i zapasu miezc Damoklesa w postaci znacznej podwyżki biletów kolejowych. Nie będziemy się wdawać w dyskusję akademickie na temat ważności taniej kolei dla wszystkich dziedzin życia społecznego — widocznie ważne względy państwowe podyktowały ten krok. Ale już dziś trzeba obmyślić środki, by uchronić od niebezpiecznego kryzysu tak pięknie zapoczątkowany po wojnie ruch tur-

styczny. Przy dobrej woli czynników rządowych i społecznych da się to przeprowadzić. Mam na myśli niżkowe bilety kolejowe weekendowe i wydane niżki dla pracowników i młodzieży, udającej się na obozy i raidy. Projekt ten zasadniczo nie spotyka się ze sprzeciwem odpowiednich władz, chodzi tylko o jak najszybsze rozporządzenie wykonawcze. Mam nadzieję, że niefortunna pogoda zimą się poprawi, że znowu podążną rzesze narciarzy z miast na krótsze i dłuższe wycieczki w góry. By rozwiązać resztkę obaw co do nierentowności niżek turystycznych dla kolei — możemy się powołać na doświadczenia przedwojenne. Na masowym ruchu narciarskim kolej zawsze zarabiała i odbijała sobie wielokrotnie uszczerbek, płynący ze niżkowych biletów. Można śmiało, nawet w obecnych warunkach, zaryzykować podciągnięciem weekendowej linii narciarskiej, jak to było dawniej. Narciarze to naród twardy, który chętnie obędzie się bez luksusowych wygod. Jeśli można powołać się na przykład naszych sąsiadów, to i w Związku Radzieckim i w Czechosłowacji kolej jest drogą — może droższą nawet niż u nas. A jednak masowy ruch turystyczny cieszy się tam ze strony władz kolejowych naderst poparciem — tysiące narciarzy i turystów korzysta z wydanych niżek — np robotnicy i młodzież moskiewska ma możność cieszyć się pięknem gór Kaukazu — narciarze z Prahy mogą odbywać z łatwością wycieczki w Sudety i Tatry. Widocznie sprawę można uregulować z korzyścią obustronną tak dla kolei, jak i dla turystów.

Liczne rzesze narciarzy i turystów czekają z niecierpliwością na inicjatywę władz kolejowych.

LUDWIK LESZKO

Cracovia zaangażowała trenera

Jak się dowiadujemy, starania Cracovii o zaangażowanie trenera dla swej sekcji piłkarskiej, zostały pomyślnie zakończone. Jako trener został zaangażowany Karol Pruha, b. gracz Slavii, i reprezentacyjny gracz Czechosłowacji. Karol Pruha ma lat 34 i ukończył kursy trenerów w Szwajcarii i w Czechach z wynikiem celującym. Czechosłowacki Związek Piłkarski, który pośredniczył w sprawie uzyskania trenera, wyznał Pruha jako najbardziej kwalifikowaną siłę. Przyjemną na następne i lutowe br. Cracovii za pośrednictwem właściwych władz sportowych odnosiła się już do Ministerstwa Spraw Zagranicznych o udzielenie wizy wjazdowej.

Sprawa trenera, tak paląca, została wreszcie pozytywnie rozwiązana. Rzeczka piłkarska Cracovii będzie, by jak najbardziej korzystali z fachowych wskazówek trenera — a drużyna niewątpliwie zyskała znowu styl i poziom gry.

K.

Koszykarze Warty w Krakowie

W sobotę i w niedzielę odbędą się w Krakowie dwa spotkania o mistrzostwo Polski w lidze koszykowej pomiędzy silnym zespołem „Warty” z Poznania oraz AZS i Wisłą.

Ponad tym w Warszawie gra YMCA Łódź z AZS i Zniczem, a w Gdańsku KKS Poznań z YMCA Gdańsk. W razie ponownego zwycięstwa YMCA w Warszawie nad AZS, łódzianie będą najpoważniejszymi kandydatami do tytułu mistrza Polski. W Krakowie od Warty oczekiwano będziemy pełnej rehabilitacji za porażką w ub. niedzielę w Poznaniu.

Nowy zarząd KS „Biezanowianka”

W niedzielę odbyło się zwyczajne walne zebranie KS „Biezanowianka”. Ustępujący zarząd złożył wyczerpujące sprawozdanie z pracy i ogólnie zamknięto roczny bilans z wynikiem dodatnim. Na bieżący rok wybrano zarząd o następującym składzie: prez. dr W. Lipowski, wiceprezesa S. Bilski, A. Chudoba, J. Zaleski, sekr. mgr L. Piłszowski, skarbnik J. Zajac.

Hokejowy team Polski

Polska drużyna hokejowa na lodowisku w M. Ostrawie przed meczem z Wit. Zeleznymi, który przyniósł jej zwycięstwo 9:6.

Mistrzostwa Europy w jeździe figurowej

W Pradze rozpoczęły się we wtorek mistrzostwa Europy w jeździe łyżkowej na lodzie. W konkurencji męskiej po pierwszym dniu zawodów, obejmujących połowę obowiązkowych figur, prowadzi Szwajcar Ger-schwiler 747,8 pkt. przed Amerykaninem R. Butten 746 pkt; 3. Rada Austria 735,7 pkt; 4. Kiraly Węgry 722 pkt; 5. Letenargver USA 693,9 pkt; 6. Cap Czechosł. 683,3 pkt; 7. Seibt Austria 670,7 pkt; 8. Filkar Czechosł.

671 pkt; 9. Dedic Czechosł. 657,8 pkt. Zawody odbywały się na miękkim lodzie, pokrytym nawet kałużami wody na skutek wysokiej temperatury. Najlepsze warunki do jazdy miał Rada, który wystartował jako pierwszy i był jeszcze w dobrym stanie. W jeździe figurowej parami mistrzostw Europy pierwsze miejsce zdołała para węgierska Kissessy i Kiraly, 2 para czechosłowacka Vosatka i 3. rodzzeństwo austriackie Atzenhofer.

„Służba Polsce”

Jak podaje SAP w najbliższej przyszłości powstanie w Polsce powszechna organizacja przysposobienia zawodowego, wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego młodzieży pod nazwą „Służba Polsce”. Organizacja obejmuje całą młodzież od 16—21 lat. Nad organizacją

będzie czuwała Rada Młodzieży i Kultury Fizycznej. Oblicze całej młodzieży systemem wychowania fizycznego, pełne umacnianie kultury fizycznej na wsi i w mieście będzie jednym z zadań „Służby Polsce” i wywrze wielki wpływ na zdrowotność młodego pokolenia.

Trudności kolejki na Kasprowy

Od Zarządu Przedsiębiorstwa Poczty Państwowych Kolei Linowych z Zakopanego otrzymaliśmy następująco informację:

„W notatce, która ukazała się dnia 9 stycznia 1948 w dodatku sportowym „Dziennika Polskiego”, a omawiającej funkcjonowanie kolei linowej na Kasprowy Wierch znalazło się szereg nieścisłości. Nieprawdą jest, by wyjazdy rozpoczynały się dopiero o godz. 13, gdyż kolejki funkcjonuje w dni rozkładu jazdy t.j. od godz. 9, z wyjątkiem przerw spowodowanych wiatrem halnym kiedy to przy sychkości wiatru większej od 15 m/sec ze względu na bezpieczeństwo ruch musi być wstrzymany, oraz niezależnych od kolejkowej przerw w dostawie prądu. Zalkorkowanie ruchu wynika nie z przyciemnienia turystów. Przełotność koleji jest maksimum 1.500 ludzi dziennie a Terba pragnących korzystać z przejazdu sięga, w dniach wielkiego ruchu, do 5.000 osób, zatem część musi odejść od kas bez biletu. Przedprzedaż biletów nie było i nie ma, gdyż zarząd nie może gwarantować pogody i regularności odjazdów na dzień przysyła i w związku z tym nie chce narażać kupujących biletu na stratę wpłaconych kwot. Stwiermek zarządu PKL do narciarzy ilustruje dostatecznie ilość ulg turyfowych i bezpłatnych przejazdów dla członków PZN, grupy olimpijskiej itp.”

Jak widać kierownictwo kolejkowej ma duże trudności, niezależnie od niego, w sprawnym funkcjonowaniu tej kolejki. Zdaje się, iż jednak można by przejazdy tak regulować, by nie narażać setek ludzi na poważne straty

czasu w wyczekiwaniu w Kuźnicach na wyjazd, a przez to wyeliminować chociażby częściowo masę narciarzy i zarzutów pod adresem kierownictwa. A tym wyjściem to jednak przed sprzedażą, która istniała przed wojną, i dobrze spełniała swe zadanie. Poza tym można by także w centrum Zakopanego ogłaszać np. komunikaty o porze wyjazdu kolejkowej, oraz o ew. jej wstrzymaniu na pewien czas na skutek braku prądu, czy halnego wiatru, i oszczędzić narciarzom straty długiej drogi do Kuźnic.

Przez szparę

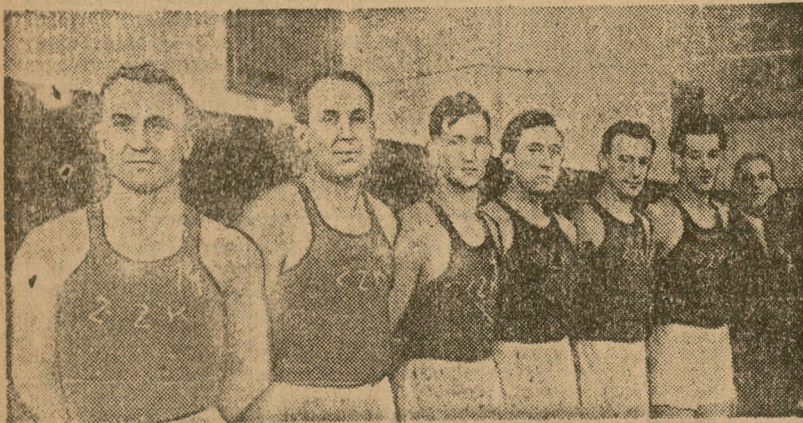
Czy Warta „wygra”?

Opinia sportowa Polski czeka na wynik referendum, rozpisane przez zarząd PZB w sprawie decyzji wydziału sport. PZB który zmienił wynik meczu Warta—Grochów z 7:0 na 8:8. Szereg okręgowych związków bokserkich już podało swe odpowiedzi. Na razie większość opowiada się za wynikiem 8:8, korzystnym dla Warty, gdyż doszło by wtedy do ponownego spotkania Warty z Grochowem, a wtedy Warta... ale na dwój-babka wróżyla, może wygrać lub przegrać. Wtajemniczeni oświadczają, że Warty nie chodziło tak już o zwycięstwo nad Grochowem, jak wlaśnie o ten remis, by doszło do meczu rewanżowego w Poznaniu. Kasa jest kasą, a i na swym gruncie Warta miałaby szanse na zwycięstwo.

Mówiąc jednak poważnie, gdy przejrzysz się fotografię karty sędziowskiej (tygodnik „Sport i Wczasy” miał dobry pomysł z jej opublikowaniem) to widać wyraźnie, iż wynik trzeciej rundy opiewał początkowo na 20:20, a dopiero później został poprawiony na 19:20 dla Archaickiego. Nie chodziło więc o pomyłkę w zliczeniu, jak to pierwotnie twierdzono, ale o wyraźną zmianę przez sędziego jego decyzji. Zgodzimy się iż zmieniał my ją zawsze wolno, ale chyba przed podaniem jej na kartę urzędową. Czemu nie zastanowić się nad tym wcześniej, że runda III wygrał Archaicki, ale dopiero po wyznaczeniu cyfr 20:20 i po podsumowaniu? Gdyby pomyślił się tylko w sumowaniu można by mu wybaczyć, ale nie w ocenie rundy. Niechby na meczu piłkarskim, gdzie mamy lawne się dzłowanie, napisał, że drużyna zdobyła bramkę, a później przekreślił i napisał, że nie strzeliła. Byliby z niego „kalosz”.

Zdaje się, że przy takim stanie rzeczy dojdzie do ponownego spotkania Warta—Grochów. Ale poczekałmy, nie mówmy hop... ENTUZJASTA.

Mistrz Krakowa w piłce siatkowej

Zespół KS ZZZ „Olsza” zdobył w ub. niedzielę tytuł mistrza Krakowa w piłce siatkowej. Olsza nie poniosła w tegorocznych rozgrywkach żadnej porażki. Od lewej: Grabowski, Miodnicki, W. Klein, Buczyński, Stankiewicz, Zięba, kierownik T. Klein. Obok moment z meczu Olsza—HKS.

Olimpijska drużyna hokejowa Polski remisuje z Piastem cieszyńskim

Jak już podawaliśmy w meczu treningowym rozegranym na sztucznej lodowicy w Mor Ostrawie drużyna cieszyńskiego „Piasta” uzyskała zaszczytny wynik remisowy 4:4 z olimpijską drużyną hokejową Polski.

Reprezentacja Polski wystąpiła w składzie: Przędziecki, Bromer, Złaja, Węcek, Skarżyński, Czorich, Marchewczyk, Jasiński, Kolasa i Gansinec.

Drużyna cieszyńska grała w swym normalnym składzie. Cieszyńscy grali bardzo ambitnie i na wynik remisowy w pełni zasłużyli.

Ping-pongiści Wawelu wychodzą na czoło

Ostatnie spotkania w tenisie stołowym o mistrzostwo kl. B KOZTS dały następujące wyniki: AKS — Borek 9:0, Zwierzyniecki — Bronowianka 9:0, AKS — Nadwiślan 6:3, Spółem — Tramwaj 8:1, Zwierzyniecki — Żryw 9:0 v. o., Wawel — Bronowianka 9:0 v. o., Spółem — Dębicki 5:4, Wawel — Nadwiślan 8:1, Zwierzyniecki — Borek 7:2, AKS — Bronowianka 9:0 v. o., Borek — Bronowianka 9:0.

Na czoło tabeli wysunął się Wawel przed Spółem dzięki lepszym stosunkom setów. Spółem ma o 1 grę mniej.

Wawel	14	13	108:18
Spółem	13	13	97:20
AKS	12	10	80:28
Zwierzyniecki	14	7	65:61
Tramwaj	13	3	58:59
Nadwiślan	12	3	48:60
Dębicki	8	4	42:39
Borek	11	2	35:64
Żryw	12	2	16:92
Bronowianka	12	0	0:108

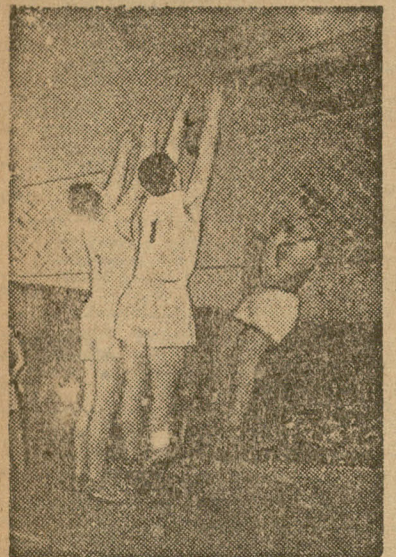

Foto Węgowski

TENISISCI JADĄ NA RIWIERĘ?

Polski Zw. Tenisowy zamierza wyruszyć w połowie lutego na 4-tygodniowy wyjazd na Riwierę: Jędrzejowską, Skoneckiego i Kończaka PUiF i PW nie wypowiedziały jeszcze swego zdania odnośnie wyjazdu tenisistów.

Z cyklu: FRASZKI OLIMPIJSKIE Nasze szanse

Niecierpliwie czekam — Myśl to moja skryta — Jakże tanj wyniki Uzyska elita? Hokeiści nasi Szans wiele nie mają. Jednak może chociaż „Z honorem” przegrają... Lecz narciarze są to — Przysiąc jestem gotów — Barwom naszym sprawią Dużo n.niej kłopotów. Spokoju po prostu Nie dale myśl ta mi: — Czy jednak połączą Wyjazd z sukcesami?...
H. STOCZKIEWICZ